

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, SPALIO–OCTOBER 13, 2018 • Vol. CIX NR. 123

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-12-2018

Suskaitmenintas „Draugas“

fantastiška
kelionė laiku

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Jei norite sužinoti, kaip Amerikos lietuviai, pavyzdžiui, 1915 metais kalbėjo, ką 1943-aisiais vilkėjo, ir kas jiems nuo 1909 iki dabartinių laikų labiausiai rūpėjo, kaip jie gyveno, dirbo ir veikė Lietuvos labui – visos šios žinios yra pasiekiamos net neišėjus iš namų. Užtenka įsijungti kompiuterį ir užsukti į internetinę „Draugo“ svetainę www.draugas.org. Ten galima lengvai patekti į neseniai suskaitmenintą „Draugo“ archyvą. Tuomet gali pasijausti tarsi fantastine laiko mašina patekęs į praeitį. Tiesiog reikia pasirinkti tavę dominančią temą ar laikraščio išleidimo metus (žiūrint, ko ieškosi) ir štai – prieš mūsų akis atsiveria tuo metu aprašytų istorijų lobiai. Jie atviri visiems: studentams, mokslininkams ir eiliniams smalsiems skaitytojams. Apie milžinišką darbą, kurį teko nuveikti, kad 110-uosius metus leidžiamo „Draugo“ archyvas būtų išsaugotas virtualioje erdvėje, pokalbis su šio projekto sumanytoju, „Draugo“ tarybos nariu, gydytoju nefrologu **dr. Jonu Daugirdu**.

– 3 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Čikagos maratone dalyvavo gausiausia iki šiol lietuvių komanda – 9 psl.

Kelionė savęs pažinimo link – 10 psl.

Lietuvos kultūra dar plačiau pasklis po JAV

Pokalbis su kultūros atašė New Yorke

Su Paryžiuje gyvenančiu rašytoju Valdu Papieviu prie įėjimo į istorinį SLA pastatą. Čia vyko rašytojo kūrybos vakaras.

RASA KAZLAS

Gražina Michnevičiūtė, daugelį metų paskyrusi žurnalistikai ir beveik vienuolika metų vadovavusi seniausiam Lietuvoje žurnalui „Moteris“, nuo šių metų pradžios pradėjo naują savo gyvenimo etapą. Ji laimėjo konkursą eiti kultūros atašė pareigas Lietuvos konsulate New Yorke ir po visų privalomų procedūrų nuo kovo mėnesio atvyko į JAV oficialiai vykdyti diplomatinės misijos į neseniai Kultūros ministerijos pastangomis iš Washingtono į New Yorką perkeltą Lietuvos kultūros atašatą. Apie Lietuvos kultūros sklaidą ir jos įsitvirtinimą JAV, New Yorko meno rinkoje ta proga ir kalbamės su pirmąja Lietuvos kultūros atašė New Yorke **Gražina Michnevičiūte**.

Nuo šių metų pradžios oficialiai pradėjote eiti kultūros atašė pareigas Lietuvos Respublikos konsulate New Yorke. Iki to laiko jokiaje diplomatinėje tarnyboje, kiek žinau, nesate dirbusi. Kaip

pati vertinate šį savo profesinį laimėjimą? Galbūt tai buvo kryptinga Jūsų karjeros siekiamybė?

Į New Yorką atvykau šių metų kovo viduryje. Pradžią buvo labai paprasta – su dviem lagaminais ir didžiuliu vidiniu virpuliu. Pakeisti darbą, šalį, net kontinentą – buvo šoks toks iššūkis. Tačiau gyvenime man visada buvo įdomiausia procesas, kelionė. Ir gana dažnai sprendimai ateina intuityviai. Man kitaip, nei karjeros diplomatams, kurie yra įpratę kraustytis iš vienos šalies į kitą – šis profesinis posūkis buvo tikras iššūkis. Kita vertus, praleidusi ne vieną dešimtmetį žiniasklaidoje, jau norėjau kažkokių permainių. Žinojau, jog labai norėčiau dirbti srityje, susijusioje su kultūra, nes ši man visada buvo gerai žinoma ir artima. Iš tiesų tai vyras mane paskatino dalyvauti konkurse. Jei jis nebūtų pastūmėjęs, niekad nebūčiau išdrįsusi. Ir kai man pranešė, kad laimėjau konkursą, stovėjau savo darbo kabinete apstulbusi ir nelabai galėjau tuo patikėti. Tačiau, kaip ten sakoma: jei perki loterijos bilietą, juk tikiesi laimėti milijoną.

– 11 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

GANYTOJO ŽODIS

Kas galės išsigelbėti?

KUN. ALGIS BANIULIS SJ

Šio sekmadienio Evangelija kalba apie galimybę žmogui pasiekti savo tikslą. Gyvendami šiame pasaulyje ir dirbdami bei tarnaudami vieni kitiems, dažnai galvojame apie didesnę atlygį, kurio dėka galėtume gerai įsikurti šioje žemėje, susitvarkyti visus buitinius reikalus ir tarsi to užtektų, kad būtume laimingi. Gaila, bet žmogui niekada neužtenka to, ką jis žemėje pasiekia. Visada norisi kažko daugiau. Prasmingai skamba šv. Augustino posakis, kad „nerami mano širdis, kol neatsilsės tavvyje, Viešpatie“.

Nė vieno niekada nepasotino tik žemiškos gėrybės. Visus kamuoja ir kamuos begalybės ilgesys: visiems norisi daugiau džiaugsmo, supratimo, meilės. Jėzus apie begalinio ilgesio pasotinimą arba išganyimą ir kalba šiandien per pavyzdį. Vienas žmogus pribėgęs puolė prieš jį ant kelių ir klausė: „Gerasis Mokytoja, ką turiu daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą?“ Smagu, kai žmogui rūpi ne

tik ši diena, kai galvojama apie ateitį, apie tolimą ateitį. Jėzus pataria klausiančiajam ką pakeisti gyvenimo kelionėje, pasidalinti gėrybėmis, kurių daug turi. *Tačiau po šitų žodžių tasai apniuko ir nusiminęs pasitraukė, nes turėjo daug turto* (Mt.10, 23).

Reikšmingi Evangelijos žodžiai „tasai apniuko“. Ne vienam būna sunku kažko išsižadėti. Mėgstame eiti pramintais keliais, mąstyti išbandytomis schemomis, susitikinėti su pažįtamais. Tai užtikrina saugumo jausmą. Tačiau Dievas dažnai pareikalauja žengti neįprastą žingsnį, palikti pramintus kelius, atsiverti naujovėm. Dažnai esame kviečiami atsisakyti naudos tik sau ir ligtolinio saugaus ir įpasto gyvenimo, bet atsiverti naujam, dar nepažįstamam gyvenimui. Tokia rizika išgąsdino ne tik Evangelijoje aprašytą asmenį. Jis nenorėjo palikti įprasto pasaulio gyvenimo ir nuo Jėzaus pasitraukė liūdnas. Tariamasis saugumas viršijo išmintį.

Šios dienos šv. Mišių liturgijoje kalbama apie išmintį, kuri svarbi kiekvienam iš mūsų: *Prašiau išminties – ji buvo man duota; šaukiausias išminties – pas mane ji atėjo. Bandžiau ją palyginti*

su skeptrais ir sostais, bet jai neprilygo nė turtai didžiausi. Prieš ją net brangiausias akmuo tėra niekis, ir auksas – tik smėlis, sidabras – tik molis (Išm 7, 7–9). Jėzus moko išminties ir kviečia daryti išvadas. Ne Jėzus trukdo turtuoliams ir sunkina jų gyvenimą, bet dažnai turtai supančioja ir prislegia žmogų Siekimas vis daugiau turtų kelia pavojų amžinai laimei pasiekti.

Gali kilti klausimas, ar tikrai turtas yra Dievo pasmerkimas, ar jo turėjimas savaime yra blogis? Ne. Net Žydams turtas buvo Dievo palaimos ženklas ir atpildas už maldingumą. Jeigu padorus ir turtingas žmogus negali pasiekti išganyimo, tai kas jį pasieks? Apaštalai nujaučia, kad į dangaus karalystę patekti sunku ne vien turtuoliams. Vien savo jėgomis nė vienas jos nenusipelnysi. Tačiau Dievui viskas yra įmanoma. To pavyzdys yra šv. Ignacas iš Lojolos. Pradžioje atsivertimo bandė savo jėgomis siekti išganyimo. Praktikavo griežtą pasniką ir kitas savęs apvaldymo priemones. Deja, tai privedė prie visiško nusiminimo ir vilties netekimo. Ačiū Dievui, kad šv. Dvasios šviesa palietė jo protą ir širdį ir paskatino jį visiškai pasitikėti Die-

vu, visų mūsų gelbėtoju. Jis suprato, kad žmogui pačiam savęs išgelbėti neįmanoma. Jėzus yra mūsų Išganytojas.

Esame visi kviečiami save visiškai patikėti mūsų gelbėtojui Jėzui, kuris yra atėjęs į žemę mums padėti, mūsų išgelbėti. Nei turtai, nei kitokios žemės gėrybės ar džiaugsmas nepadarys mūsų amžinai laimingais – tai padaryti tegali tik Dievas. Todėl visiškai pasitikėkime, ieškokime, atsivėrkime ir save paveskime tik Dievui, nes „Dievui nėra negalimų dalykų“. Vien tik Jis teikia nesibaigiančią laimę.

Artėjant LŠSI XXI visuotiniam suvažiavimui...

Pasitinkame Lietuvos šaulių sąjungos (LŠS) įkūrimo Lietuvoje šimtmetį ir Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje (LŠSI) šešiasdešimt penktąsias metines, taigi 2019-ieji metai mūsų šaulių sąjungai – ypač svarbūs.

Pažvelgę į nueitą kelią matome daug pasikeitimų. Keitėsi Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje, jos veikla ir struktūra. Iš mūsų gretų į amžinybę pasitraukė daug garbingų šaulių, o jų vietoje stojo nauji, kupini ryžto ir naujų idėjų. Kai kurios kuopos mažėjo, kitos augo, dar ir susikūrė naujos. Galime pasidžiaugti, kad Baltijos jūrų šaulių kuopa kitais metais švęs įkūrimo dešimtmetį, susikūrė nauja I. J. Daumanto kuopa (Los Angeles), nauja kuopa Vokietijoje, o Gen. T. Daukanto šaulių kuopa švenčia jau 55-ąsias metines. Įvertinant visus kriterijus sunku pasakyti, ar šaulių išeivijoje mažėja ar daugėja, bet kad šaulių veikla išeivijoje stipriai suaktyvėjusi, tai turbūt nė vienas negalėtų užginčyti. Šauliai aktyviai reiškiasi lietuviš-

Retas lietuviškas renginys apsieina be šaulių dalyvavimo. LŠSI nariai su vadu J. R. Butkumi (trečias iš k.) Lietuvos 100-čio renginyje „Friedship Batanical Gardens“.

LŠSI archyvo nuotr.

koje visuomenėje, puoselėja ir palaiko lietuviybę, patriotiškumą, pilietiškumą ir nepamiršta, kas mes esame. Ir kur mes esame. Tai rodo, kaip mes prisidedame prie Lietuvos ir JAV gerovės stiprinimo, palaikydami broliškus santykius ir su lietuviškomis organizacijomis, ir paminėdami amerikietiškas įžymias datas bei jubiliejus.

Tiesti ir statyti naujus tiltus, jungiančius mus visus, puoselėjant tas vertybes, kurias perdavė mums mūsų

tėvai ir protėviai, nepriklausomai nuo atstumų, politinių įsitikinimų, skiriančių tas vertybes, – aiškiai įvardijo Šaulių sąjungos įkūrėjas Vladas Putvinskis-Putvis: pareiga šeimai, pareiga Tėvynei, pareiga Šaulių sąjungai...

Vadovaukimės jomis, tarnaukime Lietuvai, Šaulių sąjungai, mūsų Tėvynei Lietuvai ir jos gerovei. Tebūnie visa mūsų dabarties ir ateities šauliška veikla skirta Tėvynės meilei, gyny- mo dvasiai stiprinti, tarnavimui ir pa-

triotiškumui skatinti. Lai dega ir liepsnoja mumyse kilni šauliška dvasia.

2018-ieji – tai mūsų Lietuvos žydėjimo metai, tai metai, kai LŠSI šauliai išėjo į priekį, nešini trispalve, prisideddami prie kiekvieno lietuviško renginio ir sujungdami visas lietuviškas organizacijas į vieną išeivijos Lietuvą...

Julius Rūtenis Butkus
LŠSI vadas

2018 m. spalio 20 d.
rengiamas LŠSI XXI visuotinis
dalinių suvažiavimas.

Vieta: Pasaulio lietuvių centras,
14911 127th Street, Lemont, IL
60439

Visų išeivijos šaulių dalyvavimas
būtinas.

Suvažiavimas prasidės registracija
nuo **9:30 val. r. iki 10 val. r.**

Atidarymas – **10 val. r.**

Visi šauliai dalyvauja vilkėdami uni-
formas.

Suvažiavime dalyvaus svečias iš
Lietuvos.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

[Kanada] – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

[Lietuvą paprastu paštu] – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

[Kanada] – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

[Lietuvą] – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai
sutampa su redakcijos nuomone.

Redaktorė Virginija Petrauskienė

ŠEŠTADIENIO POKALBIAI

Suskaitmenintas „Draugas“ fantastiška kelionė laiku

Atkelta iš 1 psl.

Kaip ir kodėl kilo mintis pradėti skaitmeninti „Draugą“ ir kokia buvo šio reikalingo, tačiau nepigiai kainavusio darbo pradžia?

„Draugo“ tarybos nariu tapau 2007 m. pabaigoje. Paprastai taryba posėdžiauja antrame redakcijos aukšte. Ten iš karto atkreipiau dėmesį į lėtinose saugomus tvarkingai įrištus daugelio metų „Draugo“ numerius. Mane iš karto sudomino tie istoriniai dokumentai. Juos pavartęs mačiau, kad senuosius labai paveikė laikas: kai kurių puslapiai tiesiog trupėjo vos paliesti.

Netrukus po to, naršydamas internete, užtikau nuo 1817 metų Škotijoje leidžiamo laikraščio „The Scotsman“ internetinę svetainę. Joje visi laikraščio numeriai buvo tvarkingai suskaitmeninti, įdiegta paieškos programa. Pagalvojau, kad jeigu škotai sugeba tą savo nuo seno leidžiamą laikraštį suskaitmeninti, tai kodėl mes negalime to paties padaryti su „Draugu“?

Todėl kreipėmės į kelias specialistų bendroves, kad būtų paskaičiuota, kiek kainuotų sukurti skaitmeninį visų „Draugo“ numerių archyvą. Kai gavome jų skaičius, buvome labai nusivyle: jų darbų kainos siekė 300 000 dolerių ir daugiau.

Tačiau 2008-aisiais, prasidėjo finansinė krizė, kuri paveikė ir „Draugą“. Norint toliau išlaikyti ir leisti laikraštį, teko sumažinti redakcijos darbuotojų skaičių, taip pat reikėjo ieškoti ir kitokių galimybių, kurios padėtų „Draugui“ išgyventi. Susidarius tokiai padėčiai, negalėjome imtis konkrečių laikraščio internetinio archyvo kūrimo darbų.

Prieš kokius trejus metus finansiniai „Draugo“ reikalai šiek tiek pagerėjo. Vėl grįžo mintys apie laikraščio skaitmeninimą. Tuomet aš užtikau internete straipsnį apie informacinių technologijų (IT) specialistą Tom Tryniski, gyvenantį New Buffalo, NY. Šis žmogus, pamilęs čia leidžiamus istorinius laikraščius, pats įsigijo mikrofilmų skenavimo mašinas. Jis perdirbo savo namų kieme esančią pavėsinę ir joje įkūrė kompiuterių centrą. Ten dirbdamas, labai greitai, sklandžiai, ir, palyginus pigiai, suskaitmenino vieną daug metų spausdinamą laikraštį. Mes kreipėmės į šį žmogų.

Kaip vyko darbai? Ar pasisėkė surinkti visus daugiau nei šimtmetį leisto „Draugo“ numerius?

Yra du keliai skaitmeninti laikraštį. Klasikinis metodas – puslapius pirma nufotografuoti, naudojant mikrofilmą. Antrasis, gal šiek tiek naujesnis – fotografuoti vartojant skaitmeninę kamerą, ir vaizdus archyvuoti elektroniniu būdu. Archyvistai kol kas dar remia klasikinį būdą, kadangi mikrofilmus nesunku išsaugoti iki 100 metų ar net ilgiau.

Pasidomėję buvome maloniai nustebinti, kad dar iki mūsų skaitmeninimo darbo pradžios nemaža dalis „Draugo“ numerių jau buvo saugomi mikrofilmuose ir mes juos galėjome pa-

„Draugo“ redakcijoje Jonas Daugirdas (d.) kartu su William Shalaack ir Anna Oates, svečiais iš University of Illinois at Urbana-Champaign apžiūri senuosius „Draugo“ numerius.

siskolinti trijose Amerikos bibliotekose. Daugiausiai laikraščio numerių yra saugoma JAV Kongreso bibliotekoje. Jie turėjo nemažai egzempliorių iš Antrojo pasaulinio karo laikotarpio, ir daug numerių, kurie buvo išleisti nuo 1958 iki 2008 metų. Jau 2008 m. mes patys pradėjome kaupti skaitmenintus „Draugo“ numerius, kadangi nuo to laiko sumaketuotą laikraštį pradėjome saugoti PDF failuose, kurie siunčiami spaustuvėn.

Dar viena biblioteka, sukaupusi daugelio metų „Draugo“ laikraščių, yra regioninė archyvinė biblioteka, esanti prie Čikagos universiteto (Center for Research Libraries). Jų mikrofilmų kolekcijoje suradome daugiausiai mums trūkstančių „Draugų“, išleistų nuo 1920 iki 1930 metų. Trečioji biblioteka, kurios archyvais pasinaudojome – yra Kent State University, OH. Joje yra išsaugota 1909–1919 metų į mikrofilmus perkeltų mūsų laikraš-

čių. Taip pat nemažai to paties dešimtmečio „Draugo“ mikrofilmų radome Amerikos lietuvių kultūros archyve (ALKA).

Jūsų užmojis ir padarytų darbų apimtis kelia susižavėjimą. Vis dėlto vienas atlikti viso projekto būtų buvę neįmanoma. Kas dar prie jo prisidėjo? Kaip buvo pasidalinti darbai?

Iš visų „Draugo“ tarybos narių dirbau vienas. Darbas buvo tarsi iš dviejų dalių: pirmoji – organizacinė, kai teko susisiekti su bibliotekomis, rašyti prašymus įvairiems fondams, kad paremtų projektą, užsakyti mikrofilmus iš bibliotekų. Taip pat reikėjo viską persiųsti T. Tryniski, o paskui tuos atskirus jo suskaitmenintus puslapius persiųsti samdomiems ir pagal sutartį dirbantiems specialistams, kurie tuos puslapius sudėliojo į atskirus laikraščio numerius. Nemažai laiko ir darbo reikėjo paskirti tam, kad būtų

Tom Tryniski dirba savo namų kieme įrengtame kompiuterių centre.
„Draugo“ archyvo nuotr.

atidaryta nauja internetinė svetainė. Ji turėjo būti pakankamai talpi, kad galėtume į ją sudėti visus tuos failus (apie 150 gigabitų). O kur dar suorganizuoti tą Google „Custom Site Search“ paieškos sistemą, kuri susidaro iš 130 atskirų paieškos naršyklių. Buvo ir daugiau techninių ir labai daug laiko reikalaujančių darbų, visų čia neišvardinsi.

Dėl įvairių techninių darbų – puslapių sudėjimo į numerius, duomenų perkėlimo iš skenuotų numerių į duomenų bazę, ir t. t. – mes samdėme, kaip minėjau, grupę darbuotojų. Juos suradome internetu, bet šie žmonės mums dirbo būdami toli nuo Amerikos, įvairiuose pasaulio kampeliuose.

Kokių netikėtumų teko patirti darbo metu? Kokių būta atradimų? O kokia buvo išlikusių numerių kokybė?

Dėl mikrofilmų kokybės turėjome nemažai problemų. Kent State saugomų 1912–1919 ir 1958 metų „Draugo“ numerių mikrofilmų tekstai buvo gana sunkiai perskaitomi, todėl kompiuterinės atpažinimo programos (OCR) daug ką praleisdavo. Daugelyje iš Kongreso bibliotekos esančių mikrofilmų radome trūkumų – daug numerių iš viso nebuvo nufotografuoti, o kituose numerių filmuose, arba trūko puslapių, arba kai kur puslapio vaizdas nebuvo visas sutalpintas į filmo kadra.

Kai kurie atradimai buvo labai įdomūs. 1920 bei 1921 metais būdavo kasdien išleidžiami du skirtingi numeriai – „miesto laida“ („City Edition“) ir „šalies laida“ („Country Edition“). Į tą faktą netyčia dėmesį atkreipė viena skaitytoja ir mums pasakė. Ji ieškojo savo giminaičio nekrologo ir rado ieškomą tekstą „Draugo“ numeryje (1920 m.), kuris buvo išsaugotas Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Bet to teksto nerado mūsų tinklalapyje ta pačia data išleistame „Draugo“ numeryje, kuris buvo nukopijuotas iš mikrofilmų. Paašikėjo, kad jos giminaičio mirties aprašymas buvo išspausdintas „City Edition“, o mes iš mikrofilmų pateikėme „Country Edition“. Supratę, kad mūsų archyvas nėra pilnas, mes patikrinome leidykloje įrištus numerius, ir jie buvo visi „City Edition“. Dabar mūsų tinklalapyje galime skaityti abu „Draugo“ variantus, kurie buvo išleisti 1920 ir 1921 metais.

Kitas įdomus atradimas: paašikėjo, kad „Draugas“ jau praeityje yra du kartus eksperimentavęs, leisdamas numerius ir anglų kalba. Pirmas toks bandymas buvo 1946–1947 metais. Antras – 1996–1997 metais. Mes tuos anglų kalbos priedus visus „sumedžiojome“ ir jie yra pateikti skaitmeniniame archyve.

Kokiais skaičiais ar faktais galima apibūdinti atliktų darbų mastą?

Puslapių skaičius apie 250 000. Mokslas, Menas, Literatūra (MML) numerių (1949–2018 m.) apie 4 000, o jame straipsnių 32 000.

Nukelta 14 psl.

VAKARIS

Redaktorius Amandas Ragauskas

Linksmas ir spalvingas savaitgalis LA.

Kęsto Kazlauskio nuotr.

LA Lietuvių dienos, skirtos Nepriklausomybės 100-mečiui

AMANDAS RAGAUSKAS

Spalio 6–7 dienomis Los Angeles (LA) Šv. Kazimiero parapijos teritorijoje vyko kasmetinė 32-ji Lietuvių dienų šventė, skirta Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 100-mečiui paminėti.

Šventės organizatoriai – JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) LA apylinkės komitetas su pirmininku Jurgiu Joga, vicepirmininku Raimondu Šilkaičiu, finansininku Algiju Mikuckiu ir nemaža grupė pagalbininkų. Šios šventės „Grand Marshals“ komitetas išrinko Lietuvos Respublikos generalinį konsulą LA Darių Gaidį ir Renatą Gaidienę.

Šventės programoje dalyvavo: Lietuvos kultūros centrų vadovų choras, vadovaujamas Sauliaus Liausos; akordeonistas, dainų autorius ir atlikėjas Bronius Mūras iš Čikagos; dramatinis tenoras Kristian Benedikt (Vaidas Vyšniauskas), ką tik debiutavęs Metropolitan operoje New Yorke; Čikagos lietuvių tautinių šokių ansamblis „Grandis“ (vad. Dalia Bilaišytė-DeMuth ir Gintaras Grinkevičius); populiariosios muzikos grupė iš Šiaulių „Vairas“; Los Angeles vyrų oktetas „Tolimi aidai“ (vad. Kęstutis Daugirdas); Los Angeles LB jaunimo šokių ansamblis „Spindulys“ (vad. Danguolė Varnienė) ir LA Šv. Kazimiero parapijos lituanistinės mokyklos mokinių šokių ansamblis (mokytojas Valdas Varnas, mokyklos direktorė Marytė Newsom). Programą vedė Aušra Venckutė, Aušra Juškaitė-Rosegard ir Amandas Ragauskas.

Konsulato kvietimu šventėje dalyvavo ir dailininkės iš Lietuvos – dizainerė Jolanta Talaikytė bei tautodailininkės, šiaudinių sodų py-nėjos Aušra Steikūnienė ir Laima Kondratienė.

J. Talaikytė yra viena pirmųjų Nepriklausomos Lietuvos dizaino pradininkių. Ji, beje, aprenė Lietuvos sportininkų rinktines net penkioms Olimpiniams žaidynėms. O šių metų Vasario 16 d. Vilniuje Nacionaliniame operos ir baletų teatre vykusiame grandioziniame muzikiniame projekte „Gloria Lietuvai“ Jolanta savo kurtomis trispalvėmis sagėmis papuošė apie 1000 šio išpūdingio renginio dalyvių. Į LA Lietuvių dienas dizainerė atvežė savo lino kolekciją „Barbora“.

Išpūdžius iš 100-mečio Lietuvių dienų šventės skaitykite kito šeštadienio „Vakario“ puslapyje.

Gera nuotaika nesiskundė (iš k.): sodų rišėja Aušra Steikūnienė, šventės vedėjas Amandas Ragauskas, „Spindulio“ vadovė Danguolė Varnienė ir sodų rišėja Laima Kondratienė.

Jos dvasiniai namai – lietuvių kalba

Marytė Sandavičiūtė-Newsom.

Asmeninio archyvo nuotr.

Kęstas Pikūnas, kurį laiką gyvenęs Anglijoje, iš ten trumpai redagavęs „Pasaulio lietuvi“, dabar sugrįžo į Lietuvą ir surinkęs komandą sugalvojo leisti „Passport Journal“ – leidinį, kuriame pasauliui anglų kalba pasakotų apie Lietuvos istoriją ir įdomius lietuvius. Išleidę pirmąją knygą anglų kalba sudarytojai pastebėjo itin didelį susidomėjimą ir Lietuvoje – visas užsienyje planuotas parduoti tiražas liko Lietuvoje: „Tad šiais metais viską darėme atvirkščiai, iš pradžių leidinys išleistas lietuvių, o lapkritį pasirodys ir anglų kalba“. Tarp pakalbintųjų jau yra kun. Antanas Saulaitis, Airijoje gyvenanti mokslininkė, verslo konsultantė dr. Inga Minelgaitė ir „Draugo“ skaitytojams gerai pažįstama – Los Angeles lietuviškos mokyklos direktorė **Marytė Sandavičiūtė-Newsom**. Kadangi dalį naujojo žurnalo tekstų galima rasti LRT.lt, ten užtikome ir M. Newsom pristatymą, pavadintą „Kuo geriau sekasi, tuo kuklesnis privalai būti“.

Mano darbas – puoselėti lietuvišką paveldą ir palikimą pasitelkus savo gebėjimus ir talentus einant Los Angeles Šv. Kazimiero lietuviškos mokyklos direktorės pareigas. Kasdieniame gyvenime esu anglų kalbos ir literatūros mokytoja. Kažkas yra pasakęs: „Dievas mus visus pažymėjo viena kalba“. Tai toks gilus pasakymas. Aš itin vertinu kalbos grožį ir galią“, – taip prisistato Marytė Sandavičiūtė-Newsom.

Toliau ji papasakoja savo – dypukės – gyvenimo istoriją. Gimė Munchene, Vokietijoje, pabėgėlių stovykloje, kur po Antrojo pasaulinio karo glaudėsi jos tėveliai. Kai šeima emigravo, Marytė buvo vos kelių savaičių. Jos ankstyvieji prisiminimai Amerikoje, kur jie vėliau persikėlė, buvo iš Maironio mokyklos New Yorke. Pasakotoja prisimena: „New Yorke – daugybė lietuvių, kurie, kaip ir mes, čia atvyko pasiryžę išsaugoti lietuvių kalbą, gyvas tradicijas ir kultūrą svetingoje, tačiau vis tik svetimoje šalyje. Mokykla naudojo lietuvių iškurtos Apreiškimo parapijos, tapusios naujųjų atvykėlių kultūrinės veiklos centru, patalpomis. Tai buvo vieta, kurioje įgijau neįkainojamos patirties, kai būdama vaikas kas savaitę leisdavau apsup-ta puikiai išsilavinusių žmonių, kurie dalijosi savo žiniomis apie Lietuvos šokus, muziką, dramą, istoriją, lingvistiką ir pan. Vyko aukšto lygio kultūriniai renginiai: nusipelnę chorvedžiai vadovavo chorams, aktoriai statė dramas, menininkai kūrė dekoracijas, politiniai aktyvistai ieškojo būdų, kaip atkreipti visuomenės dėmesį į sovietų okupuotą Lietuvą, o organizacijų lyderiai bei dvasininkai ragino jaunimą darbuotis vardan Dievo ir valstybės. Žvelgiant atgalios, tai buvo labai derlinga ir kultūriškai turtinga dirva ilgalaikio išpa-

reigojimo Lietuvai sėkloms“.

Marytė Sandavičiūtė-Newsom – pedagogė iki širdies gelmių, todėl ir jos tekste galima atpažinti mokytoją, nes jame daug pamokomų minčių ir pasididžiavimo savo Šv. Kazimiero lituanistine mokykla, kuriai ji vadovauja jau 38-erius metus. O ja tapo labai ne laiku, – sako gerb. Marytė: „Tą dieną, kai buvau paskirta Šv. Kazimiero mokyklos direktore, mane apėmė jaudulys. Vienai itin rėmusiai kolegei, raginusiai priimti pasiūlymą, pasakiau, kad metas priimti tokią atsakomybę nėra tinkamas, nes laukiausi trečiojo vaikelio. Ji atsakė: ‘Maryte, niekada nebus tinkamo laiko’. Gyvenime esi pašauktas imtis veikti netin-kamu ir nenuspėjamu metu“.

Štai keletas auksinių mokytojos, švietėjos Marytės Sandavičiūtės-Newsom minčių:

** Švietimas – tai proto budinimas siekiant įsisąmoninti savo jau turimas fragmentiškas žinias, ir žmogaus vedimas, kad jis nuolatos savo žinias plėstų, vertintų, perkeistų į tai, kas teikia naudos jam pačiam ir pasauliui.*

** Kiekvieną dieną išmokstu vertinti man tekusią dalia atlikti darbą, kuris, vilnuosi, yra prasmingas. Kaip mokytoja tu niekada negali žinoti, kokią konkrečią įtaką padarysi savo mokiniams, nors tavosios pastangos atsiperka jiems grįžus pasidžiaugti savo pasiekimais.*

** Geras lyderis tarnauja. Geras lyderis kitame atpažįsta jo žinias ir talentus, kad galėtų pakviesti darbuotis komandoje.*

** Bendraudama su mokytojais ir mokiniais bandau sutikti juos su pagarba ir humoru. Tačiau ne taip lengvai pakeliu kvailius. Nepagarba ir arogancija mane piktina...*

Mokytoja sako, kad 38-eri metai mokykloje išmokė ją niekada nenuleisti rankų nė dėl vieno mokinio. Ji džiaugiasi, kad jos pačios vaikai, kurie jau yra suaugę, perėmė kultūrinės ir dvasinės vertybes, kurios jai yra brangiausios. Jie baigė dvylikametę lietuviškos mokyklos programą, puikiai kalba lietuviškai ir dalyvauja bendruomenės veikloje. Viena iš dukrų kelerius metus mokytojavo Vilniuje.

„Nėra nieko prasmingiau, nei darbuotis vardan kažko didesnio nei tu pats“.

„Kiekvieną kartą, kai grįžtu namo, man primenama, kad iš tiesų visi mes turime kelis namus: vieni – vaikystės, antri – dabarties, tretė – širdyje. Mano dvasiniai namai – lietuvių kalba. Kaip vėžlys nešiojuos ją su savimi visur“, – sako Los Angeles lietuviškos mokyklos direktorė Marytė Sandavičiūtė-Newsom.

Pagal LRT.lt parengė
Audronė Škiudaitė

Meilė niekada neišeina

Po koncerto „Šimtmečio takais“ (iš k.): Tomas Varnagiris, Ričardas Sokas, Tadas Motiečius, Joshua Zajac, Sandra Avižienytė, Vygantas Kazlauskas, Jonas Platakis, Aura Kižytė ir Rimantas Pažemeckas. Darius Kučinsko nuotr.

DARIUS KUČINSKAS

Norėjęsi savo mintimis paantrinti pagrindinei vakaro „Šimtmečio takais“ vedėjai poetei Sandrai Avižienytei, spalio 5 d. sukvietusiai Čikagos žiūrovus į dviejų dalių koncertą naujoje lietuvių kultūrinėje erdvėje „National Lithuanian American Hall of Fame“ (5501 W 79th Street).

Renginio dalyviams buvo parengti poetiniai pasikalbėjimai ir koncertas, skirtas geriausioms autorinėms lietuvių šimtmečio dainoms. Tačiau pirmoji dalis – buvo pačios poetės S. Avižienytės autorinis vakaras. Išoriškai griežta, valdinga, ūmi ir

reikli (pirmiausia sau pačiai) eilėraščiais Sandra atsiskleidžia kaip be galo trapi, pažeidžiama, jautri, giliai mylinti moteris. Ir kas labiausiai glumina jos poezijoje – tai begalinė drąsa iki nuogumo atsiverti visiems, kas tik prisilies prie jos knygų, drąsa ir apsisprendimas kalbėti apie tai, kas labiausiai asmeniška ir be galo intymu. Kalbėti tiesiai, be užuolankų, atverti gyvą, pulsuojančią širdį ir ištieti ją tam, kuriuo tiki ir pasitiki. Meilė be kompromisų. Meilė be gėdos. Amžina ir nesibaigianti Meilė. Tad ji negali niekur išeiti, nors Sandra ir bandė svarstyti, kas lieka, kai išeina meilė. Meilė niekur ir niekada neišeina.

Lietuvių poezijoje toks atvirumas nėra įprastas. Ir skaitytojas, atsivertęs bet kurį S. Avižienytės

poezijos tomelį, nejuociom susigėsta, ima tarsi kažko drovėtis ir dažnai pasijaučia labai nesmagiai, lyg pamatęs, ko nederėjo matyti, išgirdęs, apie ką lyg ir negražu viešai kalbėti. Ar tai vėl apie Meilę? Ar apie mūsų nemeilę artimui, kaimynui, žmogui? Apie viską. Ir visa tai nuskambėjo pirmoje koncerto dalyje.

Antroji koncerto dalis jau buvo ramesnė, ne tokia jautri ir intymi kaip pirmoji. Gal dėl to, kad ir poetai, kurių eilėmis buvo sukurtos dainos, kūrė mažiau atviras ir ne tokias intymias eiles. Gražūs, poetiški, net patriotiški tekstai, dailiai perpinti muzikos garsais, maloniai glostė ausį ir džiugino sielą. Tik tas džiugesys jau buvo visai kitoks nei pirmoje dalyje – su kultūrintas, standartizuotas. Tai yra visiems mums gerai pažįstamas ir suprantamas jausmas, nepavojingas mūsų vidiniam pasauliui ir asmeniui saugumui, dėl to visiškai priimtinas ir toleruotinas. Bet ir tokio, kad ir nudailinto jausmo mums dar trūksta, ir tokio grožio mes dar ilgimės, o jo atsigėrę, atsigaujam.

Pagrindinis antros dalies vedėjas dainininkas Vygantas Kazlauskas, atlikdamas paskutinę dainą, tarsi atgijo. Galbūt ir dėl to, kad tą paskutinę dainą (kaip ir pačią pirmąją) jis padainavo prancūziškai. Matyt, prancūziškai dainuoti jam yra lengviau. Tokiu būdu tarsi geriau atsiskleidžia jo natūra ir temperamentas, kuris daugiau linkęs į gyvą ir betarpišką, charakteringą gestikuliaciją pajvairintą, bendravimą su klausytoju. Tai jam artimiau, nei lyriškai liūdna ar net verksmingai ašarota lietuviškų dainų intonacija. Bet galiausiai ir ta lietuviškai prancūziška renginio pabaiga taip pat buvo apie meilę. Gal mažiau įpareigojančią, kiek kaprizingą ar net lengvabūdišką (prancūzišką?), bet apie meilę.

Tą vakarą „šimtmečio takais“ dar keliavo Rimantas Pažemeckas ir Ričardas Sokas, atlikę savo autorines dainas S. Avižienytės tekstais. O scenoje, be V. Kazlauskos, dainavo Aura Kižytė, muzikavo Tomas Varnagiris (elektrine gitara), Tadas Motiečius (akordeonas) ir Joshua Zajac (violončelė).

Dabar „Šimtmečio takų“ kūrybinė grupė iškeliavo į Australiją. Neabejoju, kad jie ten sutiks taip pat gausų mylinčių ir grožio išsiilgusių žmonių būrį. Tad laimingos viešnagės!

Jaunimo centras Čikagoje pradeda naują sezoną

MILDA ŠATIENĖ

Jėzuitų Jaunimo centras buria įvairių kartų lietuvius. Šioje lietuviškoje salėje Čikagoje užuovėją suranda visi, neabejingi tautos kultūrinėms tradicijoms, lietuvių kalbai, archyvuose sukauptiems mūsų tautos šviesuolių darbams, religinei veiklai. Centro taryba už dosnią finansinę paramą yra dėkinga Lietuvii Fondui, kitiems centro mecenatams ir rėmėjams.

Centro patalpose archyvinę medžiagą kaupia Lituanistikos tyrimo ir studijų centras (LTSC), kuriam vadovauja LTSC tarybos pirmininkas Robertas Vitas ir valdybos pirmininkas Augustinas Idzelis. Tai didžiausias archyvas už Lietuvos ribų, saugantis retus rankraščius ir tautines relikvijas. Archyvai nuolat papildomi tautiečių dovanojama asmeninių archyvų medžiaga. (Neseniai archyvas įsigijo naujas patalpas Lemonte – Red.).

Centro patalpų didelę dalį naudoja lietuviškos organizacijos. Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniai kiekvieną šeštadienį susirenka mokytis lietuvių kalbos, savo tautos istorijos, geografijos. Jie šoka tautinius šokius, dainuoja lietuviškas dainas, susipažįsta su tautiniais papročiais ir tradicijomis. Čia juos moko prityrę mokytojai, o mokyklai vadovauja direktorė Vida Rupšienė. Po pamokų į užsiėmimus renkasi skautai, o jiems vadovauja Albertas ir Lilė Kereliai. Centre

Naujoji Jaunimo centro taryba. Priekyje – A. Rašymas. Stovi (iš k.): M. Bielskus, V. Černičenko, D. Petersonaitė, V. Rupšienė, K. Lapienytė, V. Šileika, M. Šatienė ir A. Plioplys. Nuotraukoje trūksta Aušrelės Sakalaitės, Nelios Paulauskaitės, Roberto Vito ir Jėzuitų atstovo Algio Baniulio SJ.

renigia susirinkimus jūros ir žemės šaulių kuopos. Išeivijos už Lietuvos ribų šaulių vadas Julius Butkus kasmet rengia ypatingą renginį pagerbti žuvusiems už Lietuvos laisvę kariams ir partizanams – padedamas vainikas centro kiemelyje, prie paminklo žuvusiems, vyksta šv. Mišios ir paminėjimas salėje. Labdaros grupė „Alatėja“ rengia vakarus ir surinktas lėšas perduoda paramos reikalingiems Lietuvos vaikams. Salės ir kavinė nuomojamos renginiams. Vyksta ir kitų organizacijų renginiai.

Čiurlionio meno galerijai vadovauja nauja direktorė Viktorija Černičenko. Ji planuoja rengti parodas, susitikimus su menininkais iš JAV, Kanados ir Lietuvos. Šiuo metu galerijoje vyksta Violetos Židonytės, dailininkės ir rašytojos, akvarelės paroda „Gyvenimas kaip Nemunas almės“. Šį šeštadienį, spalio 13 d. kavinėje koncertuos folkloro grupės iš Lietuvos „Žaisa“.

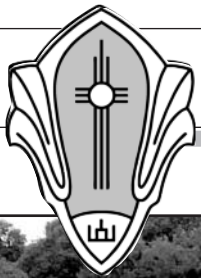
Lietuvių rašytojų draugijos pirmininkė Daiva Petersonaitė buvo iš Lietuvos pakvietusi tris Rašytojų są-

jungos narius, surengdama Lietuvos šimtmečio progai skirtą Poezijos pavasarį. Tai pasižymėję poetai ir rašytojai: filosofijos mokslų daktaras ir aštuonių knygų autorius Liutauras Degėsys, filologijos doktorantė, poetė ir žurnalo „Nemunas“ redaktorė Erika Drungytė, literatūrologijos magistrantas, poetas ir žurnalo „Metai“ vyriausiasis redaktorius Antanas Šimkus. Savo poeziją skaitė ir keli Čikagoje gyvenantys poetai: Valdas Aušra, Teresė Bogutienė, Daiva Karuža, Vilija Vakarytė. Renginys buvo įdomus, ypatingas, į kurį gausiai rinkosi poezijos gerbėjai. Laukiame ir ateinančio pavasario!

Džiugu, kad kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį Jėzuitų koplyčioje šv. Mišias aukoja kun. Jaunius Kelpšas. Čikagos lituanistinė mokykla organizuoja šv. Mišias įvairių švenčių proga. Čia gražiai šv. Mišių metu gieda muzikės Dalios Gedvilienės vadovaujamas mokyklos mokinių choras.

Jaunimo centro veiklą koordinuoja taryba, kuriai vadovauja Antanas Rašymas. Tarybos nariai yra šie: Mindaugas Bielskus, Viktorija Černičenko, Kristina Lapienytė, Nelia Paulauskaitė, Daiva Petersonaitė, Audrius Plioplys, Vida Rupšienė, Aušrelė Sakalaitė, Milda Šatienė, Viktorija Šileika, Robertas Vitas. Jėzuitams atstovauja kun. Algis Baniulis SJ.

Jaunimo centras nenuilstamai jau daugiau kaip šešiasdešimt metų puoselėja lietuvišką veiklą išeivijoje.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Studijų dienų dalyvė Rima Girniuvienė (k.) su prelegente ses. Ligita Ryliškyte. Dešinėje Saulius Kubilius — Vatikano žinių lietuvių skyriaus korespondentas.

Tęsinys iš spalio 6 d.

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

Po kelerių metų pertraukos, Darbo dienos savaitgalį, jau antri metai ALRKF stovyklavietėje Dainavoje buvo tęsiama Studijų dienų tradicija. Savaitgalis vyko rugp. 31-rugs. 3 d., o jo rengėjai buvo Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba.

SEKMADIENIS

Apie mirtinguosius ir šventuosius

Saulius Kubilius, svečias iš Romos, Vatikano radijo redaktorius, savo pranešimą pradėjo pasidalijimu mintimis apie kai kurias pastarųjų metų Kurijos reformas Vatikane, apie Kardinolų tarybos sudėtį ir darbus. Jis priminė Popiežiaus įvardintas 15 „Kurijos ligų“. Pranciškus apkaltino Vatikano biurokratus naudojantis savo tarnybine padėtimi, kad stiprintų savo valdžią ir turtėtą, priekaištavo dėl „veidmainiško“ gyvenimo ir „dvasinio Alzheimerio“, kuris priverčia užmiršti, kad jie turėtų būti džiaugsmą nešantys Dievo žmonės.

Kalbėtojas pasidalijo keliais momentais iš Popiežiaus gyvenimo, pvz., penktadienį staigmenomis (išėjimais bendrauti su žmonėmis), susitikimu su Popiežium emeritu. Bažnyčiai reikia ne tiek mokytojų, o liudytojų. Šiomis dienomis negalima išvengti pasaulinių žinių apie problemas Bažnyčioje, ypač kai kurių dvasininkų elgesį. Pradinė S. Kubiliaus pranešimo skaidrė citavo Popiežių Pranciškų: „...kunigai yra kaip lėktuvai, apie kuriuos paskleidžiama žinia tik tuomet, kai nukrenta. Tačiau daugelis skrenda. Daugelis kritikuoja, o mažai kas meldžiasi už juos“.

Antroje savo pranešimo dalyje prelegentas kalbėjo apie šventuosius, apie kanonizacijos bylas Lietuvos Bažnyčioje ir kitur (bylos paprastai pradedamos būsimojo šventojo mirimo vietoje). Tema buvo pavadinta „Atmintis ir mūsų šventieji, kad jie iš aukštybių mus vėl vestų“. Buvo pateiktas sąrašas žmonių, kurie savo gyvenimais mums yra šventumo pavyzdys: Barbora Žagarietė, Marija Rusteikaitė, Mykolas Giedraitis ir kt. Buvo trumpai apibūdinamas tretysis kelias, kuriuo byla gali vesti į šventumo paskelbimą – tai gyvybės auka. Yra tokių, kurių bylos yra vedamos Lietuvoje, ir tų, kaip, pvz., Motina Marija Kaupaitė, kurių bylos vykdomos ne Lietuvoje. Prelegentas yra Teofilijaus Matulionio fondo atstovas Romoje. Kalbant apie rei-

kalą kryptingai pradėti bylas, ne legendomis, o įrodymais, jis davė pavyzdį, kad kai kur reikia apsilankymų liudijimų, ir davė Teofilio Matulionio pavyzdį. T. Matulionis lankėsi JAV lietuvių parapijose, Čikagoje pašventino Dariaus ir Girėno paminklą, net susitiko su Motina Marija Kaupaite. Reikia rinkti medžiagą. Buvo taip pat stabtelta ties Adelės Dirsytės biografija, jos maldaknygės keliu į JAV. „At-eities“ leidykla ją išleido, buvo padaryti vertimai iš aštuonias kalbas – net korėjiečių ir kinų. Maldaknygė buvo rodyta 1965 m. Pasaulinėje parodoje, Vatikano paviljone. Joje yra gražių maldų – kaip melstis už mirusius tėvus, kaip galima per juos bendrauti su šventaisiais. Buvo liūdna išgirsti, kad maldaknygės originalas yra dingęs.

Teologijos atsakas sekuliarizmui

Sesuo Ligita Ryliškytė yra Eucharistinio Jėzaus kongregacijos vienuolė, medicinos gydytoja (kardiologė), Boston College teologijos doktorantė. Prieš pradėdama savo pranešimą „Dievas mirė“, ji klausytojus supažindino su savo vienuolijos įsteigimu 1947 m. Pagrindinis steigėjas buvo kun. P. Masilionis, SJ, ir seselė pradininkė Gema Jadvyga; jie steigė Eucharistijos bičiulių būrelius. Vienuolynas iš pradžių ypač veikė misijose – Moldovoje, Kazachstane; šiuo metu kongregacijoje yra 67 narės. Ses. Ligita į vienuolyną įstojo 1994 m.

Savo temą ses. Ligita pradėjo primindama, kad visi esame nuodėmės pažeisti, tačiau Dievo malonė mus pakelia gydyti, pakviesti, kelti. Koks mano atsakas? Ji padalijo savo pranešimą į dvi dalis, kalbėdama apie sekuliarizaciją ir apie Dievo potyrį šiandien (teologijos atsaką). Ses. Ligita rėmėsi įvairių teologų teorijomis, įskaitant kun. Bernard Lonergan, SJ, kurios sudaro jos disertacijos tyrimo lauką. Vienas 2012 m. knygoje „A Secular Authority“ paminėtas kelias, anot prelegentės, sudaro šių dienų žmonių ieškone: „Kryžminis spaudimas tarp ortodoksio religingumo ir spaudimas iš sekuliarios visuomenės“.

Einamieji reikalai

Sekmadienį po pietų vyko Šiaurės Amerikos ateitininkų susirinkimas. Buvo patvirtintos dvi SAAT narės, kurios anksčiau buvo kooptuotos narės: Roma Kuprienė ir Rita Bureikaitė-Kaufmanienė. Pastaroji sutiko eiti sekretorės pareigas, iš kurių dėl kitų

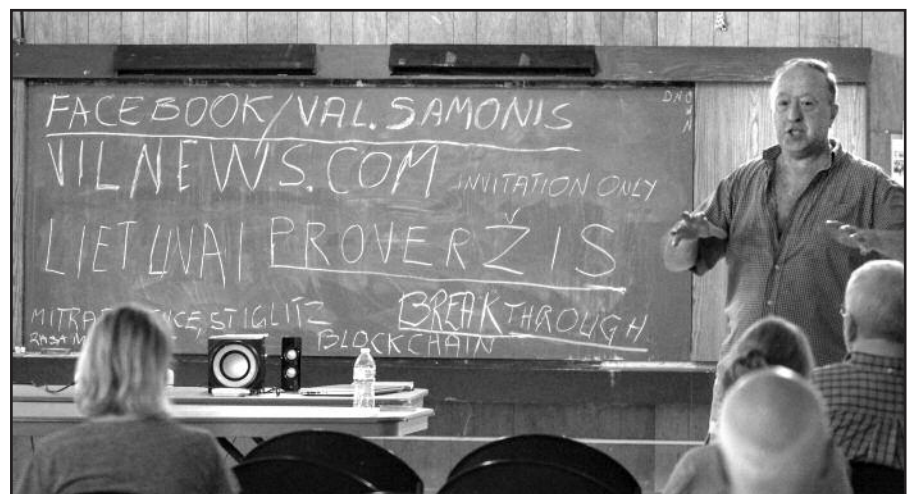
atsakomybių pasitraukė Vida Kuprytė. Bus ieškoma Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos (pagal įstatus ne visų terminai baigiasi tuo pačiu metu) bei Šiaurės Amerikos atstovų į Ateitininkų tarybą. Buvo pateikta izdo padėtis, perskaitytas revizijos komiteto pranešimas, kuriam dar bus perduoti ir kai kurie susirinkime iškilę klausimai. Susirinkimo metu buvo pasidalinta tarybos veiklos naujienomis.

Ekonominės strategijos

Po vakarienės iš Toronto atvykusio Valdo Samonio pristatymas buvo skirtingas nuo kitų. Jis buvo ne apie šventuosius, Bažnyčią ar išeivijos lietuvių. Jis buvo apie ekonomiką, specifiniai – apie Lietuvos ekonomiką profesoriaus specialybės „emerging economies“ fone. Pranešimo bendras pavadinimas: „Ekonominis planas Lietuvai: strategija dvidešimt pirmam

syti patarimų. „Ekonomika tampa kompleksinių modelių valdymo sistema“, – teigė jis, ir su šiuo paskutiniu teiginiu pranešimą klausantys tikrai galėjo sutikti.

Pirmadienį po pusryčių (padėka savaitgalio šeimininkei Zitai Kušeliauskienei) 2018 m. Studijų savaitgalio dalyviai išsiskirstė į namus, palinkėdami vieni kitiems gražaus rudens. Yra daug iš ko rinktis veikti Darbo dienos savaitgalį, bet pasirodė, kad dar yra norinčių važiuoti į Dainavą pasisemti naujų žinių, gauti kultūrinės atgaivos, pabendrauti, pabūti Dainavos gamtoje.

Valdas Samonis apibūdina savo ekonominį planą Lietuvai.

šimtmečiui“. Tai nelengva tema, jei nesi tos srities specialistas, ir karts nuo karto drąsesni klausytojai salėje prelegentui kėlė klausimus, kai kas buvo neaišku, o prelegentas taip pat apklausinėjo dalyvius – ar atspėsime įvairius skaičius. Ar Lietuvoje yra rimta ekonomika? Prelegentas teigė, kad po 20 metų post-komunizmo keliu ir kryžkelių buvo, bet proveržio nebuvo. Tačiau Lietuvai yra gerų perspektyvų, yra kelių, reikalaujančių kraujo ir žingsnių, kaip ją atstatyti. Jis davė pavyzdžių iš savo ir kolegų įvairių projektų, seminarų, svetainių Lietuvoje ir kitur. Ekonominėje sferoje buvo padaryta klaidų repatriacijos, infliacijos, eurozonos ir kitose srityse. Kartais nenorima klau-

Kai kurie Studijų savaitgalyje dalyvavusieji jau net kalbėjo apie 2019 m. Studijų savaitgalį (apie ką norėtų girdėti kalbant ar kaip jie prisidėtų prie ruošos darbų), ir tai teikė vilties bei pasitikėjimo, kad savaitgalio tradicija tęsis. Laukiama 2018 m. savaitgaliui nu filmuoto savaitgalyje negalėjusio dalyvauti Lino Kojalos pranešimo „Nūdienos tarptautinės realijos ir jų poveikis Lietuvai“ patalpinimo ŠAA tinklavietėje. Kai kurių pranešimų tekstai gal bus spausdinti spaudoje.

Padėka Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybai už pastangas tęsti Studijų dienų tradiciją bei sukviesti įdomių prelegentų iš arti ir toli.

Pabaiga

Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje (LŠSI)

VARDAN TOS LIETUVOS

Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos 55-mečiui

STASYS IGNATAVIČIUS

1954 m. atkūrus Lietuvos šaulių sąjungą tremtyje (dabar – išeivijoje, LŠSI), ėmė steigti šaulių daliniai Toronte, Čikagoje, Detroite, Montrealyje, Bostone, New Yorke ir kituose JAV ir Kanados miestuose. Šauliškumo idėjos pasiekė Australiją, Argentiną, Vokietiją ir Didžiąją Britaniją, kur įsisteigė LŠST skyriai, kuopos, rinktinės...

Sovietiniams okupantams nepavyko užgesinti Vlado Putvinskio, Mato Šalčiaus ir kitų Lietuvos didžiavyrių uždegto Lietuvos šaulių sąjungos laužo. Šauliškumo ir jo ideologijos kibirkštys atgimė ir išiliepsnojo nauju laužu išeivijoje.

1962 m. pabaigoje būreliui bendraminčių kilo mintis Čikagoje įsteigti jūrų šaulių vienetą ir taip pratęsti Prmojoje Lietuvos Respublikoje veikusių jūrų šaulių tradicijas ir darbus. Su šia mintimi buvo supažindinta tuometinė LŠST centro valdyba ir jos pirmininkas Alf. Valatkaitis. Puoselėjant šią idėją buvo sudaryta organizacinė komisija jūrų šaulių būrio steigiamajam susirinkimui sušaukti. Komisiją sudarė: P. Adomaitis, J. Hofmanas, M. Maksvytis ir J. Ulevičius. Komisijos nariai apie jūrų šaulių vienetą steigimą skelbė lietuviškoje spaudoje, lietuviškų visuomeninių organizacijų narių renginiuose ir susirinkimuose. Šiame darbe nemažai talkino ir pats LŠST pirmininkas A. Valatkaitis.

Suderinus visus steigimo reikalus, pirmojo LŠST jūrų būrio steigiamasis susirinkimas buvo sušauktas 1963 m. liepos 26 d. Čikagoje. Susirinkime dalyvavo LŠST pirmininkas A. Valatkaitis, LŠST centro valdybos nariai, atstovai iš jau išeivijoje veikiančių šaulių dalinių ir jūrų šaulių būrio steigimo iniciatoriai. Susirinkimo metu 22 jūrų šaulių būrio steigimo šalininkai pareiškė norą būti naujojo dalinio nariais. Buvo nutarta kreiptis į LŠST centro valdybą su prašymu įregistruoti naująjį šaulių vienetą. Susirinkime buvo išrinkta pirmoji būrio valdyba: P. Adomaitis, P. Gramontas, S. Gasneris, P. Rimkus ir J. Ulevičius. Pirmuoju būrio pirmininku buvo išrinktas Mykolas Maksvytis. Būrio pirmininko, valdybos ir būrio narių pastangomis naujasis šaulių dalinys per tris mėnesius pasipildė LŠST statuto nustatytu reikiamu narių skaičiumi ir netrukus LŠST centro valdyboje buvo įregistruotas kaip Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa. Kuopa neatsitiktinai pasirinko šį pavadinimą. Generolas leitenantas Teodoras Daukantas laisvojoje Lietuvoje buvo LŠS centro valdybos pirmininkas, krašto apsaugos ministras, Valstybės Tarybos narys, Lietuvos kariuomenės vyriausiojo štabo viršininkas, vienas iš Lietuvos karinio laivyno steigėjų, padėjo nemažai pastangų steigiant Klaipėdoje jūrų šaulių būrį. Lietuvą okupavus sovietams, buvo suimtas ir kalėjo iki 1941 m. Jį išvadavo birželio mėn. 23–28 d. sukilėliai. 1944 m. vasarą, artėjant ant-rajai sovietinei okupacijai, pasitraukė į Vokietiją, 1949 m. apsigyveno Ar-

Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa – aktyvi šauliškoje veikloje išeivijoje ir nuolatinė Lietuvos šaulių rėmėja.

LŠSI archyvo nuotr.

gentinoje (1932–1935 m. jis buvo įgaliotasis ministras Pietų Amerikoje), kur įsteigė Buenos Aires šaulių būrį.

Kuopa augo, plėtė savo veiklą, užmezgė glaudžius ryšius su kitais šaulių daliniais ir išeivijos lietuvių patriotinėmis organizacijomis. Kuopos organizuojamuose renginiuose – vakaronėse, iškilmėse mielai dalyvaudavo Čikagos apylinkių tautiečiai. Taip daugėjo narių.

1973 m. lapkričio 9 d. kuopa, kaip organizuota lietuvių organizacija „The National Naval Guard of Lithuania in Exile, Inc.“ (Lietuvos nacionalinė jūrų gvardija tremtyje), buvo įregistruota JAV Illinois valstijoje.

Bene brandžiausi ir vaisingiausi daukantėnų veiklos metai prasidėjo nuo 1976-ųjų, kuomet prie kuopos vairo stojo Edmundas Vengianskas (Pirmosios Lietuvos Respublikos karininko sūnus, dim. majoras, LŠS ir LŠSI Garbės šaulys, Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovė“ pirmininkas, LŠST ir LŠSI centro valdybos pirmininko pavaduotojas ir LŠSI vado pavaduotojas, LŠST ir LŠSI jūrų šaulių vadovas, LŠST ir LŠSI Šaulių žvaigždės ordino tarybos pirmininkas, vienas iš ŠALFASS vadovų, „Lituanicos“ klubo steigėjas ir vadovas, daugelio išeivijos lietuviškų organizacijų vienas iš vadovų ir narys; mirė 2007 m. vasario 15 d.). Pirmininko, valdybos narių ir kuopos šaulių rūpesčiu kuopos narių vis daugėjo (vienu metu buvo 262 nariai), kuopa stiprėjo finansiškai, išsiplėtė ir jos veikla. Stiprėjo ryšiai su išeivijos šaulių daliniais ir giminingomis organizacijomis – Lietuvos kariuome-

nės kūrėjų savanorių sąjunga, Lietuvių karių veteranų sąjunga „Ramovė“, DLK Birutės moterų draugija ir kitomis organizacijomis. Buvo aktyviai remiamos tautinės organizacijos, įvairios patriotinės iniciatyvos, projektai, įvairūs lietuviški leidiniai, kuopos nariai organizuodavo ar padėdavo organizuoti tautinius renginius, ne kartą dalyvavo protesto akcijose, nukreiptose prieš Lietuvos okupaciją ir t. t. Už aktyvią šaulišką veiklą daugelis kuopos šaulių buvo apdovanoti Šaulių žvaigždės ordinais ir medaliais, keliolikai jų buvo suteiktas LŠST ir LŠSI Garbės nario vardas, o vėliau – ir LŠS Garbės šaulio vardas.

Lietuvoje atkūrus Šaulių sąjungą, daukantėnai vieni pirmųjų LŠST dalinių užmezgė ryšį su LŠS atkūrimo iniciatyvine grupe ir ištiesė pagalbos ranką. Kuopos iniciatyva buvo organizuotos lietuviškų leidinių ir drabužių (nepasiturintiems Lietuvos šauliams) siuntos. Ypatinga siunta mus (šaulius, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos rūmų gynėjus) pasiekė 1991 m. sausio pabaigoje, kuomet išeivijos šauliai, tarp jų – ir Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa – atsiuntė Parlamento gynėjams skirtą didelę siuntą. Kuopa ir jos vadas ne kartą finansiškai rėmė Lietuvos šaulių veiklą ir „Trimito“ leidybą. Lietuvos šaulius kuopos parama pasiekia ir dabar. Dažnai Lietuvoje viešintis kuopos vadas Vytautas Jurevičius nuolat bendrauja su Klaipėdos, Kauno ir kitų miestų šauliais. 1992 m. ir 1996 m. Lietuvos šauliai turėjo galimybę susitikti su daukantėnais Lietuvoje, kuomet

kuopos vado Edmundo Vengiansko iniciatyva buvo organizuotos gausios ekskursijos į Tėvynę. Gaila, bet jau daugelio šių viešnagių Tėvynėje dalyvių nėra tarp mūsų... Tačiau Vincas Zinkus, Juozas Marus tai prisimena ir gali jaunimui papasakoti, kaip jie buvo sutikti Lietuvoje, kokie buvo išpūdziai ir kiek daug pamatė po daugelio metų.

Iki šiol atsimenu buvusio kuopos vado E. Vengiansko žodžius, pasakytus 2003 m. Čikagoje, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės namuose, kuopai minint 40-metį. Jis kalbėjo: „Nors mūsų gretos retėja ir metų našta didėja, kuopos 40-metį pasitinkame pakiliai. Per šį laikotarpį kuopa ir jos nariai Lietuvai ir Šaulių sąjungai atliko nemažai gražių darbų. Tai rodo mūsų kuopos narių apdovanojimus papuoštos krūtinės. Mes vis dar veikiame, nors nemažai išeivijos šaulių dalinių jau užsidarė. Kiek leis mūsų sveikata ir jėgos, toliau aktyviai veiksime Lietuvos, Šaulių sąjungos ir tautos labui.“

Kuopai švenčiant garbingą sukaktį kuopos vadui Vytautui Jurevičiui, valdybos nariams, šauliams ir šaulėms norėčiau palinkėti geriausios sveikatos, stiprybės, pasisėkimų veikloje bei asmeniniame gyvenime ir Dievo palaimos. Įpūskite dar didesnę ir šviesesnę ugnį išeivijos šaulių laužė. Tai Jus įpareigoja Lietuva ir šauliška priesaika.

VARDAN TOS LIETUVOS!

Stasys Ignatavičius – LŠS atkūrimo iniciatyvinės grupės steigėjas, LŠS V. Putvinskio-Pūtvio klubo prezidentas.

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Karališka pora vieši Lietuvoje

Vilnius (Prezidentūros inf.) – Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su oficialiu vizitu Lietuvoje viešinčiais Jungtinės Karalystės princu, Wessexo grafu Edward ir Wessexo grafiene Sophie.

Karališkojo vizito tikslas – paminėti mūsų valstybės atkūrimo 100-metį. Dar viena karališkosios poros apsilankymo priežastis – įteikti Edinburgo Kunigaikščio apdovanojimus asmeninio tobulėjimo per savanorystę, mokslą, sportą ir meną siekiančiam jaunimui.

Dvišaliame susitikime aptarti Lietuvos ir Jungtinės Karalystės santykiai, iš Rytų patiriamos grėsmės ir Europos saugumo stiprinimas.

Pasak prezidentės, nors Jungtinės Karalystės žmonės referendumu apsisprendė išstoti iš Europos Sąjungos, tačiau ši valstybė visuomet išliks svarbi Lietuvos ir Europos Bendrijos partnerė, be kurios neįsivaizduojama Senojo žemyno saugumo architektūra.

Sieks partizanų vadą paskelbti valstybės vadovu

Vilnius (LRS inf.) – Nė vienas parlamentaras nepareiškė prieštaraujantis Lietuvos valstiečių ir žaliųjų frakcijos pirmininko Ramūno Karbauskio teiktai deklaracijai, kuria siūloma partizanų vadą Adolfą Ramanauską-Vanagą paskelbti valstybės vadovu.

Užuot balsavę, ar deklaraciją priimti, Seimo nariai sutarė sudaryti redakcinę komisiją, kuri deklaraciją koreguos.

Seimo narė Rasa Juknevičienė domėjosi, kodėl deklaracijoje vengiama minėti žodį „prezidentas“. R. Karbauskis tikino, kad laiko pakeisti for-

Didžiosios Britanijos vaidmuo itin svarbus atremiant konvencines ir hibridines grėsmes. Nuo cheminio ginklo ir radioaktyviųjų elementų panaudojimo taikos metu ne kartą nukentėjusi Didžioji Britanija kartu su Lietuva yra vienos aktyviausių iniciatorių didinant Europos atsparumą hibridiniam karui. Abiejų valstybių pastangomis kovai su melu ir dezinformacija buvo įsteigtos Europos Komisijos specialiosios strateginės komunikacijos pajėgos.

Lietuvos ir Jungtinės Karalystės tautas sieja išskirtiniai žmogiškieji ryšiai. Daugeliui lietuvių ši šalis tapo antraisiais namais.

Prezidentė pabrėžė tikinti, kad „Brexiti“ derybose bus apginti čia gyvenančių Lietuvos ir kitų ES šalių piliečių interesai.

Susitikime taip pat akcentuotas dvišalis bendradarbiavimas kultūros srityje. Princas Edward globoja Birminghamo simfoninį orkestrą, kuriam diriguoja Mirga Gražinytė-Tyla.

muluotę dar bus ateityje, kai bus priimamas sprendimas.

R. Karbauskis patikino, kad jei būtų inicijuotas kreipimasis į Konstitucinį Teismą dėl to, ar galima Vytautą Landsbergį pripažinti valstybės vadovu 1990–1992 m., R. Karbauskis jį pasirašytų.

Parlamentarai neprieštaravo partizanų vado paskelbimui valstybės vadovu, tačiau dalis opozicinių konservatorių ir liberalų siūlė išspręsti istorinę neteisybę, kai vienintelis Lietuvos laikotarpis – 1990–1992 m. – likęs be oficialaus valstybės vadovo.

Rusijos ambasadoriui pareikštas griežtas protestas

Vilnius (URM inf.) – Į Lietuvos Užsienio reikalų ministeriją iškviestas Rusijos ambasadorius Lietuvoje Aleksandras Udalcovas. Užsienio reikalų viceministras Albinas Zananavičius iškviestajam ambasadoriui išreiškė griežtą protestą dėl Rusijos užsienio reikalų ministerijos viešai paskelbto ir tikrovės neatitinkančio pareiškimo apie Lietuvos partizanų vadą Adolfą Ramanauską-Vanagą jo laidotuvių išvakarėse.

Susitikime Rusijos pusę paraginta susilaikyti nuo nepagrįstų teiginių viešinimo ir bandymų perrašinėti istoriją, remiantis okupacinės sovietinės valdžios represinių struktūrų sufabrikuotais kaltinimais.

Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos vertinimu, tokie Rusijos pusės pareiškimai yra ne kas kita, kaip eilinis bandymas diskredituoti Lietu-

Už Rusijos URM paskleistą A. Ramanausko-Vanago šmeižtą, Rusijos ambasadoriui A. Udalcovui pateikta griežta nota. 15 min. nuotr.

vos partizanų pasipriešinimo judėjimą bei paneigti sovietinės okupacijos faktą apskritai.

Lietuva didžiuojasi tūkstančiais moterų ir vyrų, dalyvavusių antisovietiniame partizanų judėjime, ir reiškia didžiausią pagarbą Adolfui Ramanauskui – Vanagui, šio judėjimo vadiui ir simboliui.

Lietuvai kasmet – 55 tūkst. kibernetinių atakų

Vilnius (KAM inf.) – Nacionalinio kibernetinio saugumo centro direktorius dr. Rytis Rainys sako, kad Lietuva patiria 55 tūkst. kibernetinių atakų per metus. Pasak R. Rainio, kibernetinių atakų skaičius didėja ir jos nuolat tobulėja.

„Atakų daugėja, energetikos, teisėsaugos ir užsienio reikalų sistemoje, tai yra tos infrastruktūros, kurias mes pernai metų ataskaitose identi-

kavome. Tendencijos yra panašios ir jos mastai tik didėja“, – teigė R. Rainys.

Krašto apsaugos viceministras Edvinas Kerza sako: „Olandija yra ta šalis, kuri ėmėsi lyderės vaidmens ir padėtų Lietuvai apsiginti. (...) Jeigu įvyktų incidentas Lietuvoje, per 72 val. fiziškai žmonės iš Olandijos su reikalinga programine įranga atvyktų į Lietuvą ir mums padėtų gintis“.

D. Trump sieks antros kadencijos

Washingtonas (BNS) – JAV prezidentas Donald Trump patvirtino, kad 2020 metais planuoja siekti antros kadencijos šiame poste.

Įvardijami jo potencialūs konkurentai iš Demokratų partijos, galbūt da-

lyvausiantys kituose prezidento rinkimuose. Tarp jų yra JAV senatoriai Bernie Sanders, Cory Booker, Kamala Harris, Elizabeth Warren, buvęs viceprezidentas Joe Biden ir buvęs valstybės sekretorius John Kerry.

Briuselis ragina didinti saugumą

Briuselis (BNS) – Europos Sąjungos saugumo komisaras Julian King paragino ES imtis priemonių dėl tokių grėsmių Bendrijos gyventojams kaip cheminės ir kibernetinės atakos.

„Europa dabar kaip niekad susiduria su grėsmėmis – pradedant cheminio ginklo panaudojimu gatvėse, baigiant valstybių finansuojamomis kibernetinėmis atakomis“, – J. King žodžius citavo EK spaudos tarnyba.

Saugumo sąjunga yra 2016-aisiais EK pirmininko Jean-Claude Juncker pristatytas mechanizmas, turintis geriau saugoti ES piliečius nuo įvairių grėsmių.

Praėjusią savaitę Nyderlandai paskelbė, kad balandį sutrukdė Rusijos karinės žvalgybos GRU agentų kibernetinei atakai prieš Cheminio ginklo uždraudimo organizaciją (OPCW).

JAV Teisingumo departamentas savo ruožtu pateikė kaltinimus septyniems GRU pareigūnams dėl įtariamų kibernetinių nusikaltimų. Jie taip pat kaltinami mėginus įsilaužti į kai ku-

ES saugumo komisaras J. King ragino imtis priemonių dėl cheminių ir kibernetinių grėsmių. The Romanian Journal nuotr.

rių JAV ir tarptautinių organizacijų tinklus.

Kovą Anglijos mieste Salisburyje buvo rasti netekę sąmonės buvęs GRU pulkininkas Sergejus Skripal ir jo dukterė Julija. Britų premjerė Theresa May vėliau pareiškė parlamente, jog Skripaliai buvo apnuodyti Sovietų Sąjungoje sukurta nervus paralyžiuojančia medžiaga „Novičiok“.

Reikalauja „Facebook“ duomenų apsaugos audito

Strasbūras (ELTA) – Europos Parlamento (EP) Piliečių laisvių komitetas pareikalavo, kad ES institucijoms būtų leidžiama išsamiai patikrinti „Facebook“, siekiant įvertinti, ar ši bendrovė pakankamai saugo vartotojų duomenis.

Europarlamentarai atkreipia dėmesį į „Facebook“ pastangas geriau užtikrinti privatumą po „Cambridge Analytica“ skandalo, tačiau teigia, kad bendrovė dar neatliko viso pažadėto vidaus audito. Jie rekomenduoja bendrovei „atlikti esminius savo platformos pakeitimus“, kad ji atitiktų ES duomenų apsaugos įstatymus.

Komitetas taip pat ragina „Face-

book“ leisti ES tinklų ir informacijos saugumo agentūrai (ENISA) ir Europos duomenų apsaugos valdybai atlikti „išsamų ir nepriklausomą auditą“, kurio rezultatai būtų pateikti Europos Komisijai, EP ir šalių parlamentams.

Kadangi JAV valdžios institucijos iki šių metų rugsėjo 1 d. neįgyvendino jo sąlygų, europarlamentarai ragina Europos Komisiją sustabdyti vadinajamą „Privatumo skydo“ susitarimą, skirtą apsaugoti ES piliečius, kurių asmens duomenys perduodami JAV komerciniais tikslais.

Strasbūre rengiamoje plenarinėje sesijoje dėl šios rezoliucijos balsuos visas Europos Parlamentas.

Abortą prilygino užsakomajai žmogžudystei

Vatikanas (ELTA) – Popiežius Pranciškus abortą palygino su užsakomąja žmogžudyste. Nutraukti nėštumą, anot jo, yra „kaip nužudyti žmogų“. „Ar teisinga sunaikinti žmogaus gyvybę, kad išspręstum problema?“ - klausė pontifikas trečiadienį Šv. Petro aikštėje į visuotinę audienciją susirinkusių tikinčiųjų. „Ar teisinga nu-

samdyti samdomą žudiką, kad išspręstum problema?“ – tęsė jis, nukrypdamas nuo savo pamokslo teksto.

„Pašalinti žmogų yra kaip pasinaudoti samdomu žudiku, kad išspręstum problema“, – sakė Pranciškus.

Abortas ir dirbtinis apvaisinimas Katalikų bažnyčioje yra tabu.

Pasaulyje daugėja gamtos katastrofų

Ženeva (ELTA) – Pasaulyje sparčiai daugėja klimato sąlygotų gamtos katastrofų – neregėtas ir jų padaromų nuostolių mastas, rodo nauja JT ataskaita. Potvyniai, audros, karščio bangos, sausras ir miškų gaisrai per praėjusius 20 metų padarė dvigubai daugiau žalos nei per ankstesnius 20 metų, Ženevoje paskelbė JT Nelaimių rizikos mažinimo biuras (UNISDR).

UNISDR atstovas Ricardo Mena kalbėjo apie „nerimą keliančius skaičius“. Klimato sąlygotų gamtos katastrofų padaugėjo nuo vidutiniškai 165 iki 329 per metus, teigiama ataskaitoje. 56 proc. iš 1,3 mln. žuvusiųjų gyvybės neteko per kitokias, klimato sąlygotas katastrofas – žemės drebėjimai,

mus, cunamius ar ugnikalnių išsiveržimus. Tačiau iš 4,4 mlrd. gyventojų, kurie buvo sužeisti arba neteko namų bei pragyvenimo šaltinio, 94 proc. nukentėjo nuo reiškinių, nulemtų klimato – potvynių, sausrų ir audrų. Ateityje ypač turėtų daugėti karščio bangų.

Klimato sąlygotų gamtos katastrofų padaryti registruoti nuostoliai 1998–2017 metais siekė iš viso 2,2 trln. dolerių (1,9 trln. eurų). Tai yra pus-trėčio karto daugiau nei 1978–1997 metų laikotarpiu (895 mlrd. dolerių).

Į dešimtuką pagal apskaičiuotą absoliučią žalą patenka ir Vokietija – pirmiausiai dėl potvynių padarinių. Prancūzija labiau kentė nuo audrų, Italija – nuo požeminių smūgių.

Parengė Dainius Ruzevičius

SPORTAS

Čikagos maratone – gausiausia iki šiol lietuvių komanda!

Lietingą spalio 7 d. dieną Čikagos miesto centre vykusiame tradiciniame bėgime „Bank of America Chicago Marathon 2018“ dalyvavę visi 32 nelengvą bėgimo trasą pasiryžę įveikti lietuviai sportininkai sėkmingai ją užbaigė ir pasidabino organizatorių įsteigtais atminimo medaliais.

Šiemet, kartu su 45 tūkst. bėgimo dalyviais iš daugiau nei 100 pasaulio šalių, jau 41-ą kartą rengiamame Čikagos maratone dalyvavusi itin gausi lietuvių bėgikų komanda savo bėgimu pažymėjo Lietuvos 100-čio jubiliejų.

LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius šiemet ir vėl buvo pakvietęs Čikagos maratoną ketinančius bėgti tautiečius burtis į vieningą lietuvių komandą. 2009-aisiais pradėta akcija „Lietuviai Čikagos maratone“ vyko jau devintąjį kartą.

Čikagos lietuvių bėgimo klubo nariai bei sporto entuziastai 17-toje bėgimo trasos mylioje organizavo lietuvių sirgalių punktą. Kaip ir kiekvienais metais, mes, lietuviai, išsiskyrėme kelių milijonų žiūrovų minioje. Sirgalių, ankstyvą sekmadienio rytą atėjusių palydėti bėgikus, rankose netrūko lietuviškų trispalvių bei kitos tautinės atributikos.

Prie šventiškai balionais ir trispalvėmis išpuoštos 17-tos maratono trasos mylios žymos (čia išsikūrusi PLB Lituanistikos katedra) susirinkę ištikimiausi bėgimo entuziastai lietuviai ypatingai karštai – mojuodami vėliavomis, dainomis ir skanduotėmis – palaikė kiekvieną pro juos prabėgantį tautietį. Lietuvos vardą prabėgdami pro lietuvių palaikymo punktą emocingai paminėjo ir ne vienas ne lietuvių kilmės Čikagos maratono dalyvis, tuo parodydami, kad Lietuva jiems yra taip pat nesvetima.

Sėkmingai užbaigę maratoną lietuviai bėgikai kartu su sirgaliais susirinko, dalijosi išpuodžiais, nuotaikomis, bendravo prie vaišių stalo Lietuvos generalinio konsulato patalpose. Čia juos pasitiko ne tik generalinis konsulas M. Bekešius, bet ir naujasis JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkas Arvydas Urbona- vičius. Jie visiems nelengvą jėgų išbandymą įveikusiems tautiečiams ant kaklo užkabino Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (ŠALFASS) įsteigtus medalius.

Greičiausi 26 mylių (42 kilometrų) ilgio maratono trasoje buvo svečiai iš Lietuvos: Gintaras Drebulys (2 val. 51 min.) nugalėjo vyrų grupėje, o Jolita Kurtinaitienė (3 val. 10 min.) – moterų. Geriausius bėgimo rezultatus iš Čikagos lietuvių parodė Eimantas Dubauskas (3 val. 22 min.) ir Rita Šliauskaitė (3 val. 54 min.).

Be minėtų sportininkų, Čikagos maratoną sėkmingai įveikė Dalia Dubauskienė, Laurynas Giniotis, Ramūnas Jonaitis, Monika Jonuškevičiūtė, Artūras Juronis, Kęstutis Kasakaitis, Martynas Kėvišas, Giedrius Leonavičius, Audrius Lučinskas, Agnė Lukoševičiūtė, Mindaugas Mažulis, Darius Mitkus, Mindaugas Prišmontas, Tadas Raudžius, Rocky Šimkonis, Šarūnas Šiugžda, Živilė Skibarka, Mindaugas

Štai kiek mūsų – Čikagos maratono bėgikų ir sirgalių.

Silvijos Basijokaitės nuotraukos

Smatauskas, Darius Sriubas, Antanas Steponavičius, Evaldas Stirbys, Paul Triukas, Marius Vilemaitis, Audrūnas Matonis, Algimantas Remeika, Arūnas Dukauskas, Neringa Prošogalavičiūtė ir Ignas Staškevičius.

Maratono rekordai

Tarp visų 45 tūkst. šiemetinio maratono bėgimo dalyvių pirmieji atbėgo britas Mo Farah (2 val. 05 min.) ir Kenijos bėgikė Brigid Kosgeiarah (2 val. 18 min.).

Pasaulio maratono rekordas priklauso Kenijos ilgų nuotolių bėgikui Eliud Kipchoge, kuris šiemet rugsėjo mėnesį 42 km 195 m distanciją Vokietijos sostinėje Berlyne nubėgo per 2 valandas 1 minutę bei 39 sekundes. Greičiausia maratono bėgikė tarp moterų jau dešimtmetį yra Paula Radcliffe, kuri 2003 m. Londono maratoną įveikė per 2 val., 15 min. ir 25 sek.

Lietuvos vyrų maratono rekordas priklauso Česlovui Kundrotui, kuris 1997 m. spalio 26 d. Frankfrute (Vokietija) nubėgo per 2:12:35 val. Geriausią rezultatą tarp moterų yra pasiekusi Živilė Balčiūnaitė – 2005 m. lapkričio 20 d. Tokijo maratone ji nubėgo per 2:25:15 val.

D. Sabonis turėtų būti ne ten

Indianos „Pacers“ naujienų pulsą puikiai jaučiantis NBA.com žurnalistas Mark Montieth atsakė į komandos gerbėjams rūpimus klausimus. Vienas jų buvo ir apie Domantą Sabonį. Amerikiečio nuomone, lietuvis dabar yra vietoje, kurioje neturėtų būti.

Trejoje NBA ikisezoninėse rungtynėse iš ketverių lietuvis rungtynes pradėjo ne starto penkete ir panašus vaidmuo jo laukia 2018–2019 m. sezoną. Nors D. Sabonis įrodinėjo, kad jis nusipelnė daugiau – per tas tris rungtynes rinko vidutiniškai po 16 taškų ir 12,6 atkovoto kamuolio, bent šią akimirką starto penkete jam dar nėra vietos.

Pagrindinio centro poziciją kol kas užima „Pacers“ atėities žaidėjas Myles Turner, ir Nate McMillan dar neatrado būdo, kaip efektyviai išnaudoti savo centrus vienu metu ant parketo. Paklaustas, ar D. Sabonis yra per geras žaidėjas būti atsarginiu, NBA.com apžvalgininkas M. Montieth buvo kategoriškas.

„Be jokios abejonės, Sabonis yra starto penketo kalibro žaidėjas. Visa laimė, kad Indianoje jis neprieštarauja pradėti rungtynes nuo suolo. Bent jau dar vieną sezoną, – rašė M. Montieth. – Tačiau dilema išlieka. Jeigu jam nepavyks žaisti kartu su Myles Turner, atrodo, kad teks ką nors aukoti.“

„Pacers“ NBA sezono startas numatytas spalio 18-ąją namie su Memphis „Grizzlies“.

B. Barry ir D. Songaila – viename klube

Garsus NBA snajperis Brent Barry tapo San Antonio „Spurs“ komandos viceprezidentu. Lietuvių kilmės buvęs krepšininkas bus atsakingas už krepšinio operacijas. Priminsime, kad šio klubo trenerių štabą praėjusią vasarą papildė Darius Songaila.

46-erių B. Barry yra vilkėjęs Los Angeles „Clippers“, Miami „Heat“, Čikagos „Bulls“, Seattle „SuperSonics“, San Antonio „Spurs“ bei Houstono „Rockets“ marškinėlius.

Jau debiutiniame sezone 201 cm ūgio atakuojantis gynėjas laimėjo dėjimų konkursą, o su „Spurs“ komanda dukart – 2005 ir 2007 metais – tapo NBA čempionu.

Viso NBA lygoje B. Barry sužaidė 912 rungtynių, per kurias vidutiniškai pelnydavo 9,3 taško (40,5 proc. tritaškių), atkovodavo po 3 bei perimdavo po 1 kamuolį ir atlikdavo 3,2 rezultatyvaus perdavimo.

Lietuvių kilmės B. Barry dirbs viename klube su D. Songaila.

Mus vienija vienas žodis - LIETUVA

Nuotrauka daryta vestuvių dieną prie to paties derybų stalo, kur jaunieji pirmą kartą susitiko.

Einola šeima ketveri metai Indijoje – tai neįkainojamos patirtys ir nesibaigiantys įspūdžiai.

Gyvenimas tarp suomiško ir indiško pasaulio

RASA SĖJONAITĖ

Jeigu tektų ieškoti panašumų tarp lietuvių ir indų, pirmiausiai mus vienytų pirmapradė kalbos jungtis su sanskrito pasauliu. Jeigu reiktų ieškoti panašumų tarp lietuvių ir suomių, veikiausiai būtų vienintelis mus su šia tauta siejantis dalykas – istorinė agresyvioji sovietinės okupacijos grėsmė, kurios, žinia, suomiams pasipriešinimu pavyko išvengti. Tarp šių istorijos, kalbos, kultūros vingių jau ne vienerius metus gyvena lietuvaitė **Silvija Einola**. Gimusi Skuode, vaikystėje kartu su šeima persikėlė gyventi į Palangą. Vėliau studijavo Vilniuje, kur Gedimino technikos universitete įgijo nekilnojamojo turto vadybos bakalaurą bei tarptautinio verslo anglų kalba magistro laipsnį. Atrodo, viskas Silvijos gyvenime vyko labai nuosekliai – mokslas, darbas pagal specialybę, kol vieną dieną jauna moteris nesutiko savo būsimojo vyro, suomio Janne Einola. Būtent tuomet ir prasidėjo Silvijos didžioji gyvenimo kelionė.

Silvija, kokia buvo Jūsų pažintis su vyru ir kiek metų jau negyvenate tėvynėje?

Su būsimo vyru susitikome darbe, prie derybų stalo Vilniuje. Po kelių mėnesių aš jau kroviausi lagaminą į Suomiją. Abu žinojome, kad draugystė per atstumą – ne mums, tad nieko nelaukę rizikavome. Vestuvių dieną sugrįžome į mano buvusį biurą Vilniuje nuotraukai prie to pačio derybo stalo – paspausti vienas kitam rankų, nes derybos tikrai pavyko! Esame 4 metai susituokę, turime 2 sūnus, drauge gyvenome 2,5 metų Suomijoje, dabar skaičiuojame ketvirtus metus Indijoje.

Pradėjome nuo Suomijos. Kai atvykote gyventi į šią šalį, ką nors žinojote apie ją?

Suomija visada buvo mano vyresniosios sesers šalis. Ji studijavo suomių kalbą Klaipėdos universitete, vėliau išvyko tęsti studijų į Helsinkį. Ji puikiai kalba suomiškai ir gyveno Suomijoje beveik 10 m. Buvo labai netikėta, kuomet staiga Suomija įtraukė ir mane!

Suomijoje gyvenau 2,5 m. Iki šiol ten turime namus, į kuriuos grįžtame keletą kartų per metus. Namai Helsinkyje tapo mūsų šeimos susitikimo vieta, mat visi esame išsibarstę – mano tėvai gyvena Palangoje, vyresnioji sesuo – Madride, jaunėlė – Helsinkyje, vyro tėvai – šiaurės Suomijoje. Taigi, kai visi susitinkame, būna didelė šventė.

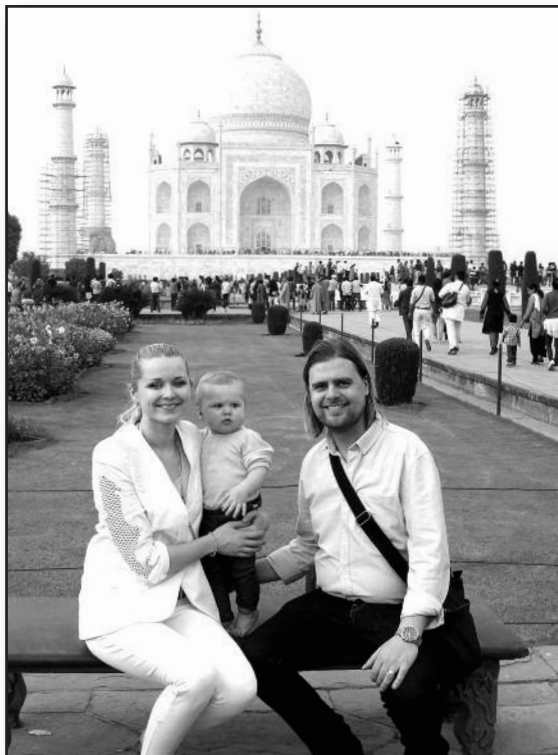
Suomija pasaulyje garsėja savo labai sėkminga švietimo sistema. Kiek suprantu, ten mažiesiems nuo Tuvės Janson pasakojimų apie trolius mumius iki rimtų mokslo studijų iš tikrųjų puiki aplinka augti ir tobulėti?

Patį Suomijoje nesimokiau ir mano vaikams kol kas neteko, tačiau pagyvenus Indijoje ypač išryškėjo didžiausias suomiško švietimo sistemos privalumas – visi yra lygūs ir turi vienodas teises į nemokamą

Silvija ir jos vyras Janne po vestuvių gyvena Helsinkyje.

mokslą. Tėvams nereikia sukti galvos, į kurią mokyklą geriau leisti vaiką, nes visos jos vienodai geros. Nereikia sukti galvos dėl vaiko priešpiečių, nes visi jie gauna nemokamą maitinimą. Labai daug paprastų klausimų yra išspręsta suteikiant visiems vienodą lygį. Indijoje pajutau didelę įtampą ir konkurenciją švietimo sistemos klausimu, nes geros mokyklos yra labai brangios, į jas patekti vyksta dideli konkursai, tėvai turi pereiti daugybę etapų, kol gauna vaikui gerą vietą mokykloje, už kurią dar tenka ir labai daug mokėti. Nesu tikra, kada grįšime gyventi į Suomiją, tačiau būtent puiki švietimo sistema yra vienas iš argumentų, kodėl norėčiau savo vaikus auginti Suomijoje.

Prie septintuoju pasaulio stebuklu vadinamo įspūdingiausio Indijos statinio – Tadž Mahalo mauzoliejiaus.

Asmeninio albumo nuotraukos

O kaip pačiai – ar lengva buvo integruotis į suomišką aplinką?

Mano integracijai labai padėjo tai, kad atvykau pas mylimą vyrą. Helsinkyje taip pat tuo metu gyveno mano vyresnioji sesuo. Tad turėjau puikias sąlygas lengvai įsiliesti į naują miestą, draugų ratą. Suomija yra be galo teisinga šalis. Jeigu nori būti priimtas į suomišką sistemą, privalai griežtai laikytis suomiškų taisyklių. Integracija labai palengvėjo susiradus darbą. Suomių kalba sudėtinga, tačiau dauguma suomių puikiai kalba angliškai. Nors suomiai nepažįstamojo greitai neprišileidžia, iš tikrųjų jie yra labai šilti žmonės. Sakoma, kad jei su suomiu susidraugauji, tai turi draugą visam gyvenimui!

Nepaisant visko, kai, atrodo, prisijaukinote vieną šalį, po dvejų metų tarsi vėl pradėjote viską iš naujo – ėmėte ir išvykote į visiškai kitokią šalį. Kaip atsidūrėte Indijoje?

Kai tik įsitvirtinau Suomijoje, darbovietė pasiūlė vyrui puikias pareigas Indijoje. Mano vyras toje pačioje darbovietėje dirba daugiau nei 20 m., tad žinojau, kad tokia galimybė buvo jo ilgai siekta svajonė. Neturėjome jokių abejonių, kad priimsime šį iššūkį!

Indija vilioja vakariečius išskirtine gyvenimo būdo kultūra ir požiūriu į daugelį dalykų, kitokių nei skubrus, įtemptas Vakarų pasaulis, kuris žmogų ilgam patupdo į stresinę būseną. Ar patyrėte tuos skirtumus ir ar keitėsi Jūsų pasaulėžiūra apsigyvenus Delyje?

Indijai niekada nejaučiau didelės traukos galbūt todėl, kad tiek nedaug apie ją žinojau! Bet kai kurie dalykai, nori ar nenori, vieną dieną ima ir vis dėlto nutinka. Indija yra magiška šalis, kurioje pilna visko – indiškos muzikos ir šventyklų tylos, dulkių ir aukso, pilko smogo ir begalybės spalvų, prabangos ir skurdo. Čia pabuvojus pasikeičia ne tik tavo pasaulėžiūra, aiškiau nusibrėžia kantrybės ir tolerancijos ribos, bet ir iš naujo imi vertinti visą būties esmę, aplinką – pradedant nuo tokių savaime suprantamų dalykų kaip vanduo, grynas oras, saulė, lietus. Indija pirmiausia išmoko labai gerai pažinti save patį. Gal dėl to dauguma žmonių čia ir važiuoja tam, kad iš naujo galėtų pažvelgti į save, atrasti save ir sustyguoti savo sielos ir fizinio kūno harmoniją. Galybė indiško gyvenimo kontrastų priverčia apie daug ką susimąstyti ir iš naujo peržvelgti savo vertybes. Bene labiausiai man patikusi mintis apie Indiją yra šioji: „Tai, kaip matai Indiją, yra tai, ką turi savyje“. Ši šalis nepalieka abejingų. Manau, kad kiekvienas apsilankęs Indijoje iš jos sugrįžta truputėlį kitoks.

Koks buvo Jūsų adaptacijos kelias Indijoje? Ar buvo sunkiai įveikiamų etapų?

Gyvenimas Indijoje labai skiriasi nuo gyvenimo Lietuvoje ar Suomijoje. Atvykusi iš tvarkingos, organizuotos ir aiškiomis taisyklėmis surėdytos Suomijos pakliuvau į labai chaotišką pasaulį. Tai buvo didžiausias kontrastas, su kuriuo kada nors buvau susidūrusi. Pirmiausia tas chaosas šokiruoja, tuomet imi priprasti, o galop tampa priimtinas ir netgi mielas!

Nukelta į 14 psl.

Lietuvos kultūra dar plačiau pasklis po JAV

Pokalbis su kultūros atašė New Yorke

Atkelta iš1 psl.

Lietuvos kultūros atašė prireikė laukti net 22-ejų metų, kol į šias pareigas nebuvo paskirtas Jūsų pirmtakas Evaldas Stankevičius. Tuometis kultūros ministras Arūnas Gelūnas tokį kultūrinį atotrūkį tarp JAV vienos svarbiausių kultūros sostinių ir Lietuvos įvardijo kaip vyraujančią šaltuką tarp lietuvių Lietuvoje ir lietuvių bendruomenės Amerikoje. Antra, anot buvusio ministro, tą atotrūkį gilino moderniosios kultūros neišmanymas ir nežinojimas, kokios įtakos JAV kultūra padarė architektūrai, vizualiajam menui, kinui, šokiui, muzikai. Kokia šiuo metu situacija ir kokia yra apskritai padėtis reprezentuojant Lietuvos kultūrą JAV?

Manau, jog kultūros atašė šiame nuo renginių, meninių projektų gausos sproginėjančiame mieste reikėjo jau seniai. Kita vertus, matyt, tik dabar susiklostė tam palankios aplinkybės. Kai kurių dalykų negali pagreitinoti. Būti pirmąja kultūros atašė New Yorke yra tikrai nemažas iššūkis. Mano pirmtakas Evaldas Stankevičius, rezidavęs Washingtone, taip pat nemažai ištyrinėjo šio megapolio kultūrinį lauką – jis pramynė pirmuosius takus. Tačiau norėdamas bent kiek rimčiau susipažinti su visais šio miesto kultūros lygmenimis, turi būti čia, vietoje. Ir tam reikia nemažai laiko.

Įvairūs Lietuvos menininkai ir kūrėjai jau ne vienerius metus puikiai reprezentuoja mūsų šalį ne tik New Yorke, bet ir kituose JAV miestuose. Operos primadonos Violetos Urmanos ar dirigentės Mirgos Gražinytės-Tylos jau nereikia pristatyti Amerikos klasikinės muzikos mylėtojams. Metropolitan operos teatre, operoje „Samsonas ir Dalila“ netikėtai debiutavo dar vienas lietuvių operos solistas – tenoras Kristian Benedikt (Vaidas Vyšniauskas). Jau nekalbu apie daugelį šiuolaikinio meno atstovų. Kai kurie jų kontaktus čia mezga ilgus metus. Visi puikiai žino – durys lengvai čia niekur neatsidaro. Turi būti kant-rus.

Tikiu, jog Lietuvos kūrėjai tikrai gali būti įdomūs Amerikai. Turime ką parodyti, papasakoti, tik kartais nežinome kaip save pristatyti. Taip pat, manau, jog turėdami didžiulį kūrybinį potencialą čia, turiu omenyje įvairių sričių Amerikos lietuvių menininkus, galime pristatyti itin įdomių projektų. Be abejo, neturiu iliuzijų, jog vienas kultūros atašė gali aprėpti visą JAV meno lauką, tačiau esu tik-ra, jog mums tvirčiau įkėlus koją į New Yorką – svarbiausią JAV kultūros centrą – nuo jo, tarsi nuo epi-centro, nusiristų banga tolyn.

Ar vykdamą į šią diplomatinę tarnybą turėjote tam tik-rą viziją ir galbūt galite išskirti pirmuosius savo veiklos už-davinius, kuriuos galbūt jau sėkmingai spėjote įgyvendinti? Atidžiai dairausi, kokius projektus daro ir kaip save į šį kultūrinį audinį bando įausti kitos šalys. Užmezgiau kontaktus su kai kurių kitų valstybių kul-tūros atašė, ir jie dalijasi patirtimi. Turiu kaip kempinė sugerti daug informacijos, o tada jau pa-galvoti, kuria kryptimi pajudėjus, gautume didesnį Lietuvos žinomumą.

Kai kuriuos šių metų kultūros projektus dar praėjusiais metais pradėjo ir Lietuvos ambasada Was-hingtone, ir mūsų konsulas New Yorke. Tad aš tar-si išokau į važiuojantį traukinį. Pirmasis didesnis renginys laukė gegužės mėnesį – Europos Sąjungos šalių kino festivalis „Panorama“. Galiu kartu su ko-legomis pasidžiaugti, jog šiame festivalyje pristatytas lietuvių filmas „Stebuklas“ (rež. E. Vertelytė) sulaukė daugiausiai žiūrovų dėmesio iš visų dalyvavusių ES šalių filmų.

Man pačiai buvo labai smagu New Yorko lietu-vių bendruomenei surengti literatūros vakarą su Pa-ryžiuje gyvenančiu rašytoju Valdu Papieviu. Valdas atvyko į New Yorką, kaip jis pats sako, paslaminė-ti, ir dar iki jam atvykstant kažkas iš kolegų man pa-rašė ir paklausė: „O gal kokį vakarą su Papieviu pa-darome?“ Labai buvo džiugu, jog Susivienijimas lie-

Lietuvos generaliniame konsulate New Yorke kultūros atašė pareigas pradėjo eiti buvusi žurnalistė, seniausio lie-tuviško žurnalo „Moteris“ ilgametė redaktorė Gražina Michnevičiūtė. Redos Mickevičiūtės nuotr.

tuvių Amerikoje (SLA) suteikė mums savo puikią erdvę, ir ten galėjome surengti susitikimą ir litera-tūros skaitymus.

Manau, nemažai reikėjo pastangų, ypatingos atidos tyrinėjant ir vertinant daugiasluoksnę ir labai turtingą kul-tūrinę aplinką, į kurią patekote iš labai lokalaus meno pa-saulio. Kas buvo sudėtingiausia pirmuoju tarnybos laiko-tarpiu?

Nesutikčiau, jog Lietuvos meno pasaulis yra lo-kalus. Mes jau seniai išaugome iš vaikiškų marški-nių. Ir mažas gali būti didelis. Nereikia tik savęs nu-vertinti. Taip, mūsų finansinės galimybės yra kitos, tačiau kūrėjų mes turime pačio aukščiausio lygio. Svarbiausia – nusistatyti kryptis, kuriomis reikėtų keliauti. Tad dar kurį laiką atidžiai tyrinėju kultūros lauką ir bandau rasti tas properšas, kur galėtume savo kūrėjus pristatyti.

Galbūt patyrinėjusi darbo specifiką galėtumėte šian-dien įvertinti tam tikrus lietuviškos kultūros segmentus, ku-rie gali būti įdomūs JAV kultūros ir meno gerbėjams?

Manau, mes tikrai galime čia po truputį atves-ti savo literatūrą, nors vis dar trūksta kūrinių ver-timų į anglų kalbą. Teatras taip pat turi galimybių įžengti į New Yorko sceną. Būtų nuostabu, jei kuri nors šiuolaikinio teatro erdvė išdrįstu pakviesti lie-tuvių teatro režisierių čia pastatyti spektaklį. Lie-tuvos kultūros institutas jau ne vienus metus turi va-dinamąją ekspertų programą, tad labai tikiuosi, jog man pavyks atvilioti keletą rimtų ekspertų į Lietu-vą susipažinti su lietuvišku teatru.

Iš tiesų galime judėti praktiškai visomis kryp-timis: nuo litvakų palikimo iki vizualiojo meno. La-bai stipri yra lietuvių fotografija ir ši, manau, būtų vienas būdų papasakoti Lietuvos istoriją, atverti New Yorkui tą kitą – jiems visai nežinomą lietuvišką pa-saulį. Nes taip – esame čia labai menkai žinomi.

Kokie artimiausi kultūros atašė darbų planai mezgant ryšius ir puoselėjant kultūrinius mainus tarp JAV ir Lietuvos? Galbūt numatomi kažkokie labai svarbūs ambicingi ren-giniai, reprezentuojantys aukšto lygio tarptautinę kultū-ras programą?

Svarbiausias šių metų renginys vyks spalio mėnesio pabaigoje. Tai – pirmasis New Yorko Baltijos šalių kino festivalis. Šio festivalio organizavimas pra-sidėjo dar prieš metus ir svarbiausius žingsnius, iti-kinant Lietuvos institucijas dalyvauti jame, padarė tuometinis generalinis konsulas Julius Pranevi-čius ir konsulato projektų vadovė Sonda Litvaity-tė. Kol dar buvau Lietuvoje, būtent ji užsispyrusiai visiems tvirtino, jog lietuviams būtina prisijungti prie šio Latvijos inicijuoto festivalio. Trys nedidelės šalys, suvienijusios jėgas ir resursus, gali kur kas lengviau įsiterpti į New Yorko kultūrinį gyvenimą. Aš labai tikiu, jog šis festivalis atsiras kasmetinių New Yorko kino renginių žemėlapyje. Šiomet – mūsų debiutas.

Niujorkiečiai galės pamatyti ir kino klasikos dar-bus, ir pilno metro filmus, ir itin įdomią trijų šalių kino dokumentikos programą. Tad labai kviečiu vi-

sus spalio 18–21 d. išsiruošti ilgojo savaitgalio į New Yorką ir praleisti kelis vakarus „Scandinavia House“ – tai pagrindinis festivalio partneris.

Ypatingas festivalio svečias – režisierius Arūnas Matelis. Nepraleiskite progos pamatyti jo dokumen-tinės juostos „Nuostabieji lūzeriai. Kita planeta“ ir pabendrauti su pačiu režisieriumi. Šį filmą Lietuva atrinko kandidatų siekti „Oskaro“ apdovanojimo geriausio filmo užsienio kalba kategorijoje. Į pirmąjį festivalį atvyksta ir jauna kino režisierė Virginija Va-reikytė, kuri čia pristatys savo dokumentinį filmą „When We Talk About KGB“. Visą festivalio progra-mą galima rasti čia – <https://www.balticfilmfesti-val.com>, o bilietus galima įsigyti internetu užsukus į „Scandinavia House“ puslapį. O štai lapkričio 26–29 d. New Yorke vyks Europos naujosios literatūros fes-tivalis. Čia Lietuva pristatys vieną ryškiausių jau-nosios kartos rašytojų Gabiją Grušaitę. Literatūros festivalį organizuoja ispanų Cervantes Institute. Čia ir vyks visi susitikimai ir diskusijos su rašytojais.

Metų pabaigą vainikuos puikus klasikinės mu-zikos koncertas, skirtas Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui. New Yorke gyvenantis pianistas Gabrie-lius Alekna ir iš Lietuvos atvykstantis kvartetas „Met-tis“ pristatys itin turtingą programą „Merkin Concert Hall“. Dar vienas šių muzikantų koncertas vyks Washingtone.

Ar jaučiatės jau tvirtai įsikūrusi New Yorke? Kiek žinau, šią vasarą atvyko ir Jūsų šeima? Kaip adaptuojatės visi drau-ge? Ar užtenka fiziškai jėgų ir valandų, kad spėtumėte nu-veikti visus dienos darbus ir skirti laiko dukrai, juk ir jai nau-joji aplinka nemažas iššūkis?

New Yorkas ašaromis netiki. Čia tu niekam ne-rūpi, nors niujorkiečiai labai yra paslaugūs. Vieniųjų mieste turi išmokti išgyventi vienas. Vis dar moko-mės naviguoti šiame mieste, nors jau turime ir savo mėgstamų vietų, išmokome vaikščioti kaip niujor-kiečiai – eiti sparčiu žingsniu ir nekelti galvos į vir-šų ir išsižiojus neapžiūrinėti nuostabių Manhattano pastatų. Nors turiu prisipažinti, jog vis tiek mėgstu kai kada sustoti ir apžiūrinėti įvairius pastatus.

Dukrai Majai persikraustymas į šį didmiestį buvo dar didesnis iššūkis, nei man. Tik įsivaizduokite save 14-os metų! Dukra čia dar tik vos du su puse mėnesio, o pasikeitimų tiek, tarsi tave katapultu būtų išsvie-dę į kitą planetą. Labai didžiuojamės, kad Majai pa-vyko pasiruošti ir įstoti į vieną iš New Yorko meno mokyklų. Buvo daug streso, bet dabar viskas praei-tyje.

Ruduo abiem intensyvus laikas, tad nelabai kur ir spėjame nueiti. Gyvenimas dabar tiksi kaip švei-cariškas laikrodis – tiksliai, be nukrypimų.

Su tuometiniu generaliniu konsulu Juliumi Pranevičiumi ir New Yorke apsilankiusiu fotografu Algirdu Šeškumi.

Asmeninio archyvo nuotraukos

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

Darius Bliznikas MD SC
Ear, Nose and Throat • Allergy

7110 West 127th st. Ste 210 708-586-2212
Palos Heights IL 60463 www.palosent.com

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“
internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį

DANTŲ GYDYTOJAI**DR. SIMONA ŽILIŪTĖ**

Dantų gydytoja
nuo š. m. rugpjūčio 1 d. perėmė
dr. Petreikytės kabineta. Laukiami ir
seni, ir nauji pacientai.
9055 S. Roberts Road,
Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIAUSKAS

Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS

Dantų gydytoja
10745 Winteret Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja
11739 Southwest Hwy,
Palos Hts, IL 60463
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. DAIVA BIDVA

Dantų gydytoja
950 York rd. #110
Hinsdale, IL 60521
Tel. 708-485-2828

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS–CHIRURGIJA–AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5706 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS

Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
963 N. 129th Infantry Dr. #110
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2018 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2018 m.
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

Nekilnojamas turtas

—

Įmonių ir komercinė teisė

—

Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje

—

Atstovavimas teismuose

—

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika
Teisininkas
(312) 938-4909
asiudika@boodlaw.com

Audra P. Karalius
Advokatė
(312) 219-8540
akaralius@boodlaw.com

A. Rimas Domanskis
Advokatas
(312) 540-1075
domanskis@boodlaw.com

Dainius R. Dumbrys
Advokatas
(312) 938-4905
ddumbrys@boodlaw.com

One North Franklin,
Suite 1200
Chicago, IL 60606
Fax: (312) 540 1162
www.boodlaw.com

3	1	4	9	7	8	5	2	6
6	9	7	4	5	2	3	8	1
8	5	2	3	6	1	4	7	9
7	6	3	1	8	4	2	9	5
5	2	1	6	9	3	7	4	8
4	8	9	7	2	5	6	1	3
2	4	8	5	3	9	1	6	7
1	7	5	8	4	6	9	3	2
9	3	6	2	1	7	8	5	4

4

+

8

+

3

=

15

7	2	5	4	6	8	3	1	9
9	4	1	7	3	2	5	6	8
8	3	6	1	9	5	2	7	4
1	8	3	6	7	4	9	5	2
6	9	2	3	5	1	8	4	7
4	5	7	8	2	9	1	3	6
5	7	9	2	1	6	4	8	3
3	1	4	9	8	7	6	2	5
2	6	8	5	4	3	7	9	1

7

+

8

+

1

=

16

REAL ESTATE

**FIRST RATE
REAL ESTATE**

4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

Patirtis – daugiau nei 35-eri metai

PERSPEKTYVUS namų, butų, žemės, verslo, investicijų
PIRKIMAS, PARDAVIMAS,
FINANSAVIMAS, PERFINANSAVIMAS ir
NUOMA

Rasa Mitkus
Nekilnojamojo turto ir paskolų brokerė

630-202-6867 rmitkus@yahoo.com
103 Ogden Ave, Clarendon Hills, IL 60514
homemaxrealtors.com

ADVOKATAI

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

PERKA

**BRANGIAI PERKU
GINTARO DIRBINIUS
IR GINTARO GRYNUOLIUS.**

tel. 708-603-5494

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

„Draugo“ **sudoku Nr. 133**
išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė:
Pranas Jonynas, Palos Hills, IL
Ona Kudirkienė, Orland Park, IL
Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.
Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:
„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589
arba el. paštu – **redakcija@draugas.org** ir faksu: **773-585-8284**.

**ATLANTIC
Express Corp.**

**SIUNTINIAI Į VISĄ
EUROPOS SĄJUNGĄ**

Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

**Greičiausi
pristatymo terminai**

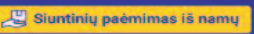

**Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100**

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
salis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Contrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708 907 3000

Ruta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Blomel
380 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Heights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 28th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėja
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Blomel 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave. Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5993

Paremkite DRAUGAS FOUNDATION apsipirkdami **amazon**smile

I ŽINGSNIS.
SUSIEKITE SAVO
amazon.com PASKYRĄ
SU
**DRAUGAS
FOUNDATION**
PELNO NESIEKIANČIA
ORGANIZACIJA.

Prisijunkite per
smile.amazon.com
ir paieškoje suveskite
**DRAUGAS
FOUNDATION.**
Šį veiksmą pakanka
atlikti tik vieną kartą!

II ŽINGSNIS.
PAKEISKITE VISAS
ŽYMELES
(bookmarks)
IŠ amazon.com Į
smile.amazon.com

KASKART
apsipirkdami Amazon
internetinėje
parduotuvėje įsitikinkite,
kad jungiantės per
smile.amazon.com,
o ne
www.amazon.com
Jums jungiantis ir
apsiperkant per
www.amazon.com, Jūsų
parama DRAUGO
NEPASIEKS.

Jeigu jau apsipirkote AMAZON
internetinėje parduvotuvėje
jungdamiesi per
smile.amazon.com,
ir kaip paramos gavėją nurodėte
**DRAUGAS
FOUNDATION,**
perkant kitus kartus, Jūsų
parama jau automatiškai
pasieks mus.

Suskaitmenintas „Draugas“

DR ARCHYVAS 1921

Draugo skenuotas skaitmeninis archyvas atviras visiems. Lengviau skaityti: atsisiųsti PDF failą ir atidaryti vartojant Adobe Acrobat Reader, padidinant tekstą iki 100%.

Paieška (tik tų straipsnių spausdintų 1921 metais)

Spusteletį ant datos dėl PDF failo tinkamo skaitymui per kompiuterį:

	Ankstesnis / Sekantis															
Gruodis (Dec) v6:(281)-(304)	1	2	3	5	6	7	9	10	12	13	14	15	16	17		
	19	20	21	22	23	24	24-2	27	28	29	30	31				
Lapkritis (Nov) v6:(257)-(280)	1	3	4	5	7	8	9	10	12	14	15	16	17	18		
	19	21	22	23	25	26	28	29	30							
Spalis (Oct) v6:(230)-(256)	1	3	4a	5	6	7	8	10	11	12	13	14	15	17		
	18	19	20	21	22a	24a	25	26	27	28	29	31				

Vienas iš paieškos būdų – Google sistemoje. „Draugo“ archyvo nuotr.

Atkelta iš 3 psl.

Ar daug „Draugo“ numerių nepavyko surasti ir juos tenka laikyti dingusiais?

Mums labai padėjo Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, kurioje saugoma daug „Draugo“ ir MML numerių. Jie sutiko puikios raškos vaizdo failus mums perduoti skaitmeninimui. Daugeliu atvejų mes tuos numerius ir patys turėjome, bet jie yra įrišti. Tam, kad galėtume nufotografuoti, būtų reikėję juos išardyti. Buvo gaila tą daryti, todėl pasinaudojome nacionalinės bibliotekos paskolintais įrašais. Taip pat radome atskirų trūkstančių numerių Centers for Research Libraries kolekcijoje.

Vieninteliai yra 1916-tieji metai, kuriais išleistų dienraščio numerių niekur neradome. Turime tų metų savaitraščius, bet dienraščio, kuris pradėtas leisti kovo 31 (ar balandžio 1) d., panašu, kad niekas neturi – nei Mažvydo biblioteka, nei ALKAS, nei JAV bibliotekos. Būtų labai svarbu kaip nors tų metų dienraščio numerius surasti. Reikia kreiptis į prof. L. Mažylį ar panašų detektyvą, kad mums padėtų.

Pradėjus „Draugo“ skaitmeninimo darbus, internetinėje laikraščio svetainėje atsirado labai įdomus skyrelis. Jis yra tikras atradimas šiuolaikiniams skaitytojams. Gal galite jį pristatyti?

Skyriaus, pavadinto „Iš ‘Draugo’ archyvo“, atsiradimą padiktavo skaitmeninimo metu kilusi idėja. Nusprendėme šiuolaikiniams skaitytojams parodyti įdomiausius „Draugo“ archyvinius straipsnius. Juos skaitydamas geriau supranti prieš mus gyvenusių tautiečių gyvenimą, jų rūpesčius, to laikmečio aktualijas. Iš to, ką jau perspausdinome (straipsnius galima paskaityti internetinėje svetainėje www.draugas.org/category/archyvas/), įdomu sužinoti, kaip lietuviai 1915 metais rinko parašus petijai už tai, kad Lietuva taptų nepriklausoma, kad jos vardas vėl atsirastų pasaulio žemėlapyje. Kas buvo rašoma mūsų laikraštyje, kai 1940 metais sovietai okupavo Lietuvą, kaip aprašoma 1913 metais Penssylvanijos anglies kasyklose įvykusi tragedija, kai tarp sprogimo metu žuvusių 98 angliakasių buvo ir 18 lietuvių.

Ar suskaitmenintas „Draugo“ archyvas yra pasiekiamas plačiąjai visuomenei, ar tik prenumeratoriams?

1909–2007 metus apimantis archyvas yra atviras visiems. Nuo 2008-ųjų archyvas sudarytas iš „Draugo“ skait-

meninių failų (kurie siųsti spaustuven), ir tie numeriai šiuo metu prieinami tik „Draugo“ prenumeratoriams. Kadangi internete „Draugo“ prenumerata 3 mėnesiams kainuoja tik 30 dol., manau, kad tas apribojimas nesutrukdys tiems, kurie nori naudotis vėlesnių metų numerių archyvu. Ateityje mes tikriausiai atversime daugiau vėlesnių „Draugo“ numerių archyvų viešajam naudojimui.

Kokiu būdu atliekama senųjų „Draugo“ straipsnių paieška?

Paieška atliekama keliais būdais: naudojant Google paieškos programą, taip pat www.draugas.org svetainėje. Pavyzdžiui: galime atidaryti archyvo rodyklės 1921 m. puslapį, ir įrašyti žmogaus pavardę. Paieškos rezultatai rodys, kuriuose 1921m. numeriuose ta pavardė buvo minima. Po to reikia atsiųsti to numerio PDF, jį atidaryti vartojant programą „Acrobat Reader“, ir tame numeryje vėl įrašyti paieškos žodį, kad atrastumei laikraštyje tą vietą, kurioje tas žodis buvo minimas (aš su PC vartoju CTRL-F, kuris reiškia „find“). Ta pati paieškos sistema galioja ir MML.

Be to, mes ruošiamo visų tų 32,000 straipsnių, išspausdintų MML, rodyklę pagal autoriaus pavardę bei straipsnio pavadinimą ir kategoriją.

Viena problema: labai daug straipsnių yra pasirašytų tik inicialais ar įvairiais pseudonimais.

Kas finansavo šį svarbų projektą ir kiek tam prireikė pinigų?

Visa projekto suma o sieks 75 000 dol. Visi pinigai surinkti iš atskirų fondų, taip kad archyvo kūrimas nepablogino laikraščio leidybos finansasinės būklės.

Ačiū „Draugo“ archyvo rėmėjams!

- Lietuvių Fondas (2016 – 3 660 dol.; 2017– 8 000 dol.; 2018 – 10 000 dol.)
- Oak Tree Philanthropic Foundation (2017 – 8 000 dol.; 2018 – 15 000 dol.)
- Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija (2018 – 15 000 dol.)
- Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa (2018 – 3 300 dol.)
- Ateitis Foundation (2018 – 4 000 dol.)
- Tautos Fondas (2017 – 1 000 dol.; 2018 – 1 000 dol.)
- Dr. Jonas Prunskis (2017 – 1 000 dol.)

Iš viso kol kas surinkta: 68 960 dol.

Indijos chaotiškumas „įveikiamas“ net Šiaurės Europos piliečiams.

Tarp suomiško ir indiško pasaulio

Atkelta iš 10 psl.

Su vyru grįžę iš atostogų į Europą vis pajuokaujame, kad to indiško chaoso būdami savo tėvynėse spėjame kaip reikiant pasiilgti. Gyvenimą Indijoje su kitomis šalimis galima palyginti per kelių eismą. Suomijoje ar Lietuvoje visi važiuoja vienas paskui kitą, laikosi taisyklių. Tuo metu Indijoje kelias pergrūstas visokiausių įmanomų transportavimo priemonių, tarp kurių – laisvai judantys gyvuliai, nesaugiai tarp važiuojančių automobilių besibraunantys pėstieji. Kas įdomiausia – šioje pražūtingai gatvėse judančių mašinų, žmonių, šunų, karvių kasdienėje beprotybėje niekada neteko matyti nei vieno pikto ar susinervinusio indo. Visi atrodo susitaikę su tokia „tvarka“ ir kiekvienas atranda savo vietą. Kadangi mes viską įpratę daryti patys, teko save „perlaužti“ ir susitaikyti su tuo, kad čia normalu šeimai samdyti padėjėją, vairuotoją, sodininką! Vietiniams labai keistai atrodo, jeigu turėdamas galimybę nesukuri darbo vietos kitam žmogui, kuriam tai galėtų būti pagrindinis visos jo šeimos pragyvenimo šaltinis. Delyje reikėjo išmokti gyventi su užterštu oru. Oro lauke nepakeisi, tačiau padedant oro valytuvams, namuose gali turėti tikrai labai švarią ir gaivią aplinką. Nuo šiol kas rytą pasižiūrime ne tik kokia bus lauke temperatūra, bet ir koks oro užterštumo lygis – būtent pagal tai planuojame savo dieną, sprendžiame leisti vaikus į lauką ar ne. Reikėjo priprasti ir prie alinančių karščių. Buvo staigmena, kai nusipirkus parduotuvėje pusžalius bananus, jie spėjo sunokti tiesiog automobilyje pakeliui namo! Nebėra keista, kai musoninio lietaus sezono metu ima migruoti gyvūnai ir ropliai, ir visiškai nestebina, kai pro tavo sodą, ieškodama sau tinkamesnės vietos, gali prašliaužti gyvatė! Reikėjo išmokti kovoti su uodais. Man buvo didelis atradimas, kad smilkalai yra ne šiaip ritualinis ar malonų kvapą teikiantis dalykas, bet jie iš tiesų padeda kovo-

ti su įkyriais vabzdžiais. Reikėjo įprasti specialiais plovikliais plauti vaisius ir daržoves. Labai daug naujų dalykų teko išmokti tam, kad kasdienis gyvenimas Indijoje būtų saugus ir patogus. Per trejus metus spėjau priprasti ir net jaučiuosi įleidusi šaknis ir susikūrusi savo gyvenimą čia. Džiaugiuosi, kad turiu galimybę pagyventi kitaip ir praturtinti šeimą naujomis tradicijomis. Džiaugiuosi, kad vyresnėlis kalba trimis kalbomis, kad jo darželio draugai yra iš skirtingų pasaulio šalių. Nebijau, kad mano vaikai praras lietuviškas šaknis, nes vaikai juk vertybes perima iš tėvų, o man Lietuva visada bus mano širdyje.

Jeigu reiktų apibūdinti keliais žodžiais gyvenimą visiškai skirtingose šalyse, tokiose kaip Suomija ir Indija, ką pasakytumėte žmogui, pirmą kartą besilankančiam šiose šalyse?

Kiekviena šalis į mūsų gyvenimą įsilieja ne be prasmės. Labai patiko kažkur skaityta mintis, kad „kiekviena vieta, kurią aplankai, tampa dalele tavęs“. Manau, kad kiekviena šalis turi ko nors mus išmokyti, tik svarbu tai laiku pastebėti ir pasiimti. Labai svarbu ramiai ir su pagarba priimti šalių kultūrų skirtumus, kurie mus tik praturtina. Kuo daugiau skirtingo pasaulio pamatai, tuo labiau imi branginti savo paties šaknis, istoriją ir tradicijas.

Ko labiausiai pasiilgstate Lietuvoje ir kokio lietuviško dalyko Jums trūksta visą šį laiką?

Labiausiai pasiilgstu, žinoma, tėvelių, draugų. Labai pasiilgstu lietuviško maisto – ruginės duonos, varškės, sūrio. Pasiilgstu ramaus gyvenimo mažame miestelyje, kur viskas pasiekama pėsčiomis, kur viskas vyksta lėčiau. Būna labai gera sugrįžti atostogų pas tėvus į Palangą. Pasiilgstu Baltijos jūros. Jūra apskritai visada mane pripildo kažkokios magiškos jėgos; laikui bėgant pajutau, kad būtent Baltijos jūra man yra pati mieliausia.

Silvija gyvenimą Indijoje vadina kelione savęs pažinimo link.

DRAUGO FONDAS

Su šimtaine – į Draugo fondo jubiliejų

Ne vienas pastebėjome, kad „Draugas” tampa vis įdomesnis, išilieja vis nauji bendradarbiai. „Draugas” turi puikų puslapį internete ir galima prenumeruoti internetinę laikraščio versiją. Tačiau naujoji skaitytojų karta vis dar suniai atranda kelią į „Draugą”. Senieji, ištikimi skaitytojai ir rėmėjai, iškeliauja negrįžtamai. Dabar yra tūkstančiai naujai į Ameriką atvykusių lietuvių. Mes, vyresnės kartos lietuviai, padėkime jiems atrasti „Draugą”. Naujai atvykusieji dažnai net nežino, kad toks gėris, kaip lietuviškas laikraštis, egzistuoja. Jie, užsiėmę savo buities gerinimo reikalais, dažnai neturi laiko domėtis per šimtą metų sukurtos lietuviškos kultūros lobynais. Užsakykime kaimynui ar geram bičiuliui, savo jaunam pagalbininkui internetinį „Draugą”, nes jaunajai lietuvių kartai labiau priimtinesnė internetinė žiniasklaida. Tuo labiau kad tai kainuoja tik 99 dol. metams. Jie tikrai čia atras sau įdomių dalykų, nes laikraštis skelbia apie jaunesnės kartos gyvenimą ir likimus. Trūksta tik nedidelio postūmio. Tą postūmį galėtume padaryti mes, vyresnieji.

Tikiu, kad jaunoji karta, pradėjusi skaityti internetinį „Draugą”, atras jį kaip savo laikraštį, kur galės pasidalinti savo problemomis ir džiaugsmais, kuris juos sujungs tarpusavyje. Mes, vyresnieji, lietuviybės vardan turime padėti naujajai kartai susikurti savo lietuvišką pasaulį. Jaunieji išilieja į lietuviškas visuomenines organizacijas, į šokių, dainų, kitokio meno kolektyvus, ypač gera terpė yra lietuviškos mokyklos. Atvykusieji po Lietuvos nepriklausomybės toliau skaito Lietuvos spaudą ir gyvena Lietuvos gyvenimo aktualijomis. Tai labai gerai,

kad jie neatitrūksta nuo Tėvynės, bet dėkime pastangas, kad jie atrastų ir išeivijos pasaulį, žiniasklaidą, bus jiems reikalinga kaip ryšininkas. Organizacijų vadovai – steikite prizus ir premijas, tarp kurių būtų internetinė „Draugo” prenumerata. Jubiliejų ir kitomis reikšmingomis progomis dovanokime savo jauniems bičiuliams mūsų ir jų laikraštį „Draugą”.

Dipukai atrado „Draugą”, tęsė jo leidybą, skaitė, prenumeravo ir rėmė jį. Dabar atėjo naujosios kartos laikas. Mūsų visų garbės reikalas yra užtikrinti šimtametės spaudos tradicijos išeivijoje tęstinumą.

Prasidėjus rudens DF jubiliejiniam vajui, šeštadienio laikraščio priešpaskutiniame puslapyje yra skelbiami DF aukotojai ir rėmėjai. „Draugo” laikraščio leidėjų taryba dėkoja už aukas. Norime priminti, kad visi Draugo fondo darbuotojai negauna jokio atlyginimo, viskas atliekama savanoriškai, tad nėra ir administracinių išlaidų, (taip buvo per visus 25-erius metus). Net nuo federalinių bei Illinois valstijos mokesčių dokumentus pildo išdėtininkas Leopoldas von Braun, tokiu būdu kasmet sutaupydamas porą tūkstančių dolerių.

Kiekvienas įvairiomis progomis perkame dovanas šeimai ir draugams, tai gera proga paremti DF apsiperkant internetinėje parduotuvėje, paspaudus kompiuteryje **smile.amazon.com**, dalis procento eis Draugo fondui.

Remkime „Draugą” įvairiomis progomis pagal savo išgales.

Draugo fondo taryba dėkoja visiems, atsiuntusiems aukas DF jubiliejaus proga.

Marija Remienė
DF tarybos pirmininkė

DF rudens vajaus aukotojai

Su 1,000 dolerių
Aldona Lipskienė, Wood Dale, IL, **garbės narė**, iš viso 2,750 dol.

Su 250-200 dolerių:
ZYZV iš Oak Park, IL, iš viso 2,900 dol.
Rimas ir dr. Elona Vaišniai, North Haven, CT, **garbės nariai**, iš viso 1,970 dol.
Dr. Nora Sugintas, West Bloomfield, MI, iš viso 600 dol. 200 dol. aukoją Aušros Laurušonytės-Paronienės atminimui.

Su 100 dolerių:
Jadvyga Klierienė, Cleveland, OH, **garbės narė**, iš viso 7,900 dol.
Kazys ir Teresė Kazlauskai, Gurnee, IL, **garbės nariai**, iš viso 3,750 dol.
Albinas Reskevičius, Omaha, NR, **garbės narys**, iš viso 3,600 dol.
Algirdas ir Virginija Gureckai, Silver Spring, MD, **garbės nariai**, iš viso 1,275 dol.
Dr. a. a. Vytautas ir Aldona Urbos, Scherervukke, IN, **garbės nariai**, iš viso 1,200 dol.
Laima Price, Natick, MA, iš viso 875 dol.
Regimantas ir Lucia Vedegiai, Huntley, IL, iš viso 800 dol.
Arvydas Tamulis, Chicago, IL, iš

viso 450 dol.
Vaidotas J. Baipšys, Costa Mesa, CA, iš viso 420 dol.
Grazina Blekaitienė, Silver Spring, MD, iš viso 250 dol.
Msgr. Albertas Contons, Boston, MA, iš viso 200 dol.
Stasys Karaška, Delran, NJ, iš viso 100 dol.
Vanda Gvildienė, Lisle, IL, iš viso 100 dol.
Pal. Jurgio Matulaičio misija, iš viso 100 dol.
Irena Penikienė, St. Petersburg Beach, FL, iš viso 100 dol.

Su 50-40-25 dol.
Vita Neverauskienė, Sterling HTS, MI, **garbės narė**, iš viso 4,570 dol.
Algimantas ir Teresė Gečiai, Huntington Valley, PA, **garbės nariai**, iš viso 2,600 dol.
Narimantas ir Janina Udriai, Farmington Hills, MI, **garbės nariai**, iš viso 1,650 dol.
Grazina Damijonaitienė, Wil-lowbrook, IL, **garbės narė**, iš viso 1,050 dol.
Kęstutis ir Vitalija Kebliai, Baton Rouge, **garbės nariai**, iš viso 1,028 dol.
Algirdas ir Amanda Mulioliai, Euglid, OH, iš viso 910 dol.

A † A
VIKTORAS LANIAUSKAS

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad spalio 2 d. Hawaii gyvenęs Viktoras Laniauskas iškeliavo į Amžinuosius namus.
Nuliūdę liko: sūnūs Christoper su šeima ir Nicholas Hawaii, sesuo Regina (Šilgalienė) ir brolis Marius su šeimomis, gyvenantys Clevelande, bei didelis būrys giminių.
Prašome prisiminti Viktorą savo maldose.

Nuliūdusi šeima

Žymenį
„Geriausios laidojimo paslaugos”

Southtown suteikė

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

draugas.org/mirties

Spalio 14 d., sekmadienį, Pal. J. Matulaičio misijoje Lemonte vyks Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seselių vienuolijos 100 metų įkūrimo jubiliejaus šventė.

9 ir 11 val. ryto Mišiose bus ypatingai meldžiamasi už vienuolijos seseles. Po abiejų pamaldų Lietuvių dailės muziejaus „Sielos” galerijoje bus vaišės su trumpa programėle, supažindinančia su vienuolijos istorija bei dideliu seselių įnašu į lietuvišką visuomenę.

Kviečiame visus Čikagos apylinkių lietuvius dalyvauti, pagerbti seseles, pabendrauti.

Angela Miknius, New York, NY, iš viso 500 dol.
Aldona Kudirkienė, La Crescenta, CA, iš viso 250 dol.
Regina Juškaitienė, Oak Lawn, IL, iš viso 250 dol.
Živilė Gimbutaitė, Ojai, CA, iš viso 215 dol.
Aldona Simonaitis, Rockford, IL, iš viso 50 dol.
Aurey Kronkaitis, Fairfax, VA, iš

viso 50 dol.
Augenija Kolupailaitė, Chicago, IL, **garbės narė**, iš viso 1,400 dol.
Roma Žilionienė, Baltimore, MD, iš viso 650 dol.

Visiems aukotojams
Draugo fondas
nuoširdžiai dėkoja

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Spalio 13 d. 7 val. v. galerijoje „Siela“** (Lemonte, IL) – dainų kūrėjas, dainininkas ir gitaristas Romas Naidzinavičius pristatys programą, skirtą Lietuvos šimtmečiui. Koncerte skambės dainos Sigito Gedos, Jurgio Kunčino, Antano A. Jonyno ir kitų poetų tekstais.

■ **Čikagos tautinių šokių ansamblio „Grandis“** vadovai ir ratelių šokių mokytojai laukia sugrįžtančių ir naujų šokėjų! Spalio 14 d., sekmadienį, 2:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre renkasi pagyvenusių ratelis, o 5:30 val. p. p. Ateitininkų namuose – vaikų, vaikučių, kiškučių rateliai. Daugiau informacijos: grandis.vadovai@gmail.com

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius** spalio 17 d., trečiadienį, 1 val. p. p. kviečia visus į skaityklą PLC Lemonte pasižiūrėti istorinio filmo apie tai, kaip Šilalės miestas po Nepriklausomybės atkūrimo pagerbė Žemaitijos ir Lietuvos didvyrius – S. Darių ir S. Girėną.

■ **Spalio 20 d., šeštadienį, 6 val. v. Pasaulio lietuvių centre** Lemonte (14911 127th St., Lemont, IL 60439) – Oktoberfest šventė. Informacija apie renginį tel. 630-257-8787

■ **Š. m. spalio 21 dieną 2 val. p. p., po lietuviškų šv. Mišių, Amerikos Lietuvių Beverly Shores, Indiana, klubo** metinio-ataskaitinio susirinkimo metu Klubo pirmininkė Rūta Sidabras kviečia į Lietuvos 100-mečiui skirtą renginį – susitikimą su inžinieriumi Rimantu A. Kunčiu-Žemaitaičiu – istoriku, sfragistu, kartografu, kuris pristatys Lietuvos karališkojo atspaudą ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemėlapių originalus ir pakvies klausytojus diskusijai.

■ **Spalio 21 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p.** Pasaulio lietuvių centro didžiojoje (Rimo Banio) salėje vyks organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ lėšų telkimo „Derliaus pietūs“. Bus trumpa muzikinė programa, loterija. Pietų pilnas padės jau 20 metų veikiančiai organizacijai toliau remti 10 pomokyklinių dienų centrų Lietuvoje, kurie dirba su rizikos grupės šeimų vaikais. Vietas galima užsisakyti tel. 630-800-6759 arba el. paštu: venclovas@comcast.net (Rita Venclovienė) bei tel. 847-869-1042 arba el. paštu: rkkubilius@yahoo.com (Ramunė Kubiliūtė). Bilietus taip pat galima įsigyti spalio 14 d. Pal. Jurgio Matulaičio misijos raštinėje prieš ir po Mišių (9 ir 11 val. r.).

INSURANCE AND FINANCIAL
DRAUDIMAI IR FINANSINĖS PASLAUGOS

Vilkikų draudimai
Verslo draudimai

Notarinės paslaugos – NEMOKAMAI

Vilma

Virginija

7667 W. 95th St., Suite 207
Hickory Hills, IL 60457
Fax: 708-851-4777

708-433-7777

„Draugo“ laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti auکوjo:

250 dol. Petkus–Lemonto laidojimo namai, Lemont, IL.
100 dol. Albinas Markevičius, Santa Monica, CA; Vytenis Lietuvninkas, Chicago IL.
50 dol. Vida Jankauskienė, Woodhaven, NY; Adelė Rysavy, Jackson Heights, NY; Maria J. Utz, Evergreen Park, IL; Marija Norušis, Chicago, IL; Ramunė Račkauskienė, Oak Lawn, IL; Marija Eivaite-Hauser, Lexington, MA; Nijolė R. Zdanys, La Grange, IL; Alicija Brazaitis, Palos Park, IL; Vida Kasuba, Moon Twp, PA; Vytautas Butikas, Western Springs, IL; Liuda V. Avižonienė, Park City, UT; Ona Liutkienė, Waterbury, CT; Ancius Laniauskas, Carol Stream, IL.

Nuoširdžiai dėkojame už Jūsų paramą.

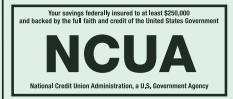
California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

Savings 1.25%
IRA 1.50%

(310) 828-7095
info@clcu.org www.clcu.org

Credit Cards | Mobile Banking
International & Domestic Wires
Teen Accounts | College Savings

Pasidalinkite nuomone
facebook
www.facebook.com/draugolaikrastis

LIETUVIŲ FONDO
POKYLIS

**VISI MES ESAM
LIETUVA**

2018 m. lapkričio 3 d.
Pasaulio lietuvių centre
14911 127th St., Lemont, IL 60439

5:30 val. v. – kokteiliai
6:30 val. v. – koncertas
7:30 val. v. – šventinė vakarienė
8:30 val. v. – šokiai

Muzikinės programos atlikėjai:
Dovas Lietuvninkas (trimitas)
Tadas Motiečius (akordeonas)

Daugiau informacijos ir bilietai:
www.lietuviufondas.org
arba tel. 630-257-1616

R.S.V.P.
iki 2018 m. spalio 22 d.

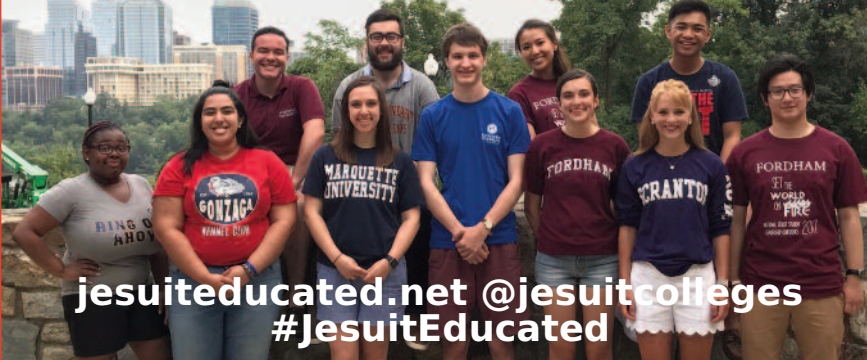

We are Jesuit Educated
28 Schools: One Shared Mission

ASSOCIATION of JESUIT COLLEGES & UNIVERSITIES

jesuiteducated.net @jesuitcolleges
#JesuitEducated

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

www.draugas.org

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747